

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

2

SIRA SAYISI: 68

İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1908) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/1908 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı4

- Katılma Yazıları5

- Genel Gerekçesi6

- Madde Gerekçeleri7

• Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu11

• Muhalefet Şerhleri19

• Teklif Metni57

• Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin57

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.

Gereğini arz ederiz.

<i>Nevzat Şatiroğlu</i>	<i>Özlem Zengin</i>	<i>Ahmet Aydın</i>
İstanbul	Tokat	Adıyaman
<i>Mücahit Durmuşoğlu</i>	<i>Hüseyin Yayman</i>	<i>Ekrem Çelebi</i>
Osmaniye	Hatay	Ağrı
<i>Mehmet Şükrü Erdinç</i>	<i>Halis Dalkılıç</i>	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i>
Adana	İstanbul	İstanbul
<i>Cemil Yaman</i>	<i>İbrahim Halil Yıldız</i>	<i>Fatih Süleyman Denizolgun</i>
Kocaeli	Şanlıurfa	İstanbul
<i>Selami Altınok</i>	<i>İlyas Şeker</i>	<i>Abdullah Doğru</i>
Erzurum	Kocaeli	Adana
<i>Ahmet Zenbilci</i>	<i>Hacı Ahmet Özdemir</i>	<i>Ahmet Mücahit Arınç</i>
Adana	Konya	İstanbul
<i>Ahmet Sorgun</i>	<i>Selim Gültekin</i>	<i>Müslüm Yüksel</i>
Konya	Niğde	Gaziantep
<i>Yavuz Ergun</i>	<i>Selman Oğuzhan Eser</i>	<i>Mustafa Kendirli</i>
Niğde	Karaman	Kırşehir
<i>İbrahim Halil Fırat</i>	<i>Yakup Taş</i>	<i>Fetani Battal</i>
Adıyaman	Adıyaman	Bayburt
<i>Adnan Günnar</i>	<i>Osman Boyraz</i>	<i>İbrahim Aydemir</i>
Trabzon	İstanbul	Erzurum
<i>Mustafa Ataş</i>	<i>Belgin Uygun</i>	<i>Metin Çelik</i>
İstanbul	Balıkesir	Kastamonu
<i>Rıza Posacı</i>	<i>Ziya Altunyaldız</i>	<i>Ali Cumhuri Taşkın</i>
Aydın	Konya	Mersin
<i>Eyüp Özsoy</i>	<i>Serap Yaşar</i>	<i>Ahmet Kılıç</i>
İstanbul	İstanbul	Bursa
<i>Pakize Mutlu Aydemir</i>	<i>Ahmet Akay</i>	<i>Nilgün Ök</i>
Balıkesir	Şanlıurfa	Denizli

<i>Hacı Turan</i>	<i>Hülya Nergis</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>
Ankara	Kayseri	Elâzığ
<i>Hacı Osman Akgül</i>	<i>Cihan Pektaş</i>	<i>Kadir Aydın</i>
Gümüşhane	Gümüşhane	Giresun
<i>Sabri Öztürk</i>	<i>İbrahim Aydın</i>	<i>Halil Etyemez</i>
Giresun	Antalya	Konya
<i>Emine Yavuz Gözgeç</i>	<i>Tamer Dağlı</i>	<i>Lütfiye Selva Çam</i>
Bursa	Adana	Ankara
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Ayşe Keşir</i>	<i>Radiye Sezer Katırcıoğlu</i>
İzmir	Düzce	Kocaeli
<i>Adil Çelik</i>	<i>Zafer Işık</i>	<i>Selman Özboyacı</i>
Balıkesir	Bursa	Konya
<i>Orhan Kırçalı</i>	<i>Mihrimah Belma Satır</i>	<i>Hasan Turan</i>
Samsun	İstanbul	İstanbul

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1908 Esas Numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama atıyorum.

Gereğini arz ederim.

Muhammed Fatih Toprak
Adıyaman

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine katılmak istiyorum.

Gereğini arz ederim.

17.05.2019
Orhan Yegin
Ankara

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

(2/1908) Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine imzama koyuyorum.

Gereğinin yapılmasını arz ederim.

17.05.2019

Abdullah Nejat Koçer
Gaziantep

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/1908)	
ESAS	Plan ve Bütçe Komisyonu
TALİ	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Hazırlanan Kanun Teklifi ile son dönemde vatandaşlarımızdan gelen talepler ve kamu kurum ve kuruluşlarımızın ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla çeşitli konularda kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda toplam 15 farklı kanun ve kanun hükmünde kararnemede değişiklik yapılmaktadır.

Yapılan bu düzenlemeler ile;

- Belirlenen zaman aralığında araç sınıfları itibarıyla geçmesi yasak olmasına rağmen 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçen kişilere verilen idari para cezalarının tahsilatından varsa yapılmış itirazlardan ve açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilmesi öngörülmektedir. Aynı zamanda bu cezalar kapsamında tahsil edilen para cezalarının, ilgililere maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar başvurulması hâlinde maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar red ve iade edilmesi hüküm altına alınmaktadır.

-7103 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi kapsamında 16 ve daha büyük yaşta ki otomobil, panelvan, otobüs, minibüs, kamyon, kamyonet, tır çekicisi cinsi araçların ihraç edilmesi veya hurdaya çıkartılmasına bağlı olarak aynı cins yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, Cumhurbaşkanınca araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre tespit edilmek suretiyle terkin edilebilecek üst sınırı 10.000 Türk lirasından 15.000 Türk lirasına yükseltilmektedir.

- Maden Kanunu uyarınca tahsil edilen Devlet hakkı bedellerinde gerçekleştirilen artışların ilgili sektörün talepleri doğrultusunda 2018 yılı Devlet hakkı hesaplamalarında uygulanmaması öngörülmektedir.

- İlçe isminin kullanımında birlik sağlanması amacıyla "Bahşili" ilçesinin adı "Bahşılı" olarak değiştirilmektedir.

- İstanbul'da İstanbul Galata Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulmaktadır.

- Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu personelinin disiplin hükümleri 2016/182 esas ve 2017/111 karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararına uygun olarak düzenlenmektedir.

- Ayrıca, madencilik faaliyetlerine devlet desteği verilmesi, tarımsal ürün alımları, tütün üreticileri ve diğer bazı konulara ilişkin olarak ihtiyaç duyulan kanuni düzenlemelerin hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Madde ile, Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünün, 2252 sayılı Kanun kapsamında yürüttüğü görevleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muaf tutulması amaçlanmaktadır. Ancak, bu muafiyetin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine etkisinin olmaması öngörülmektedir.

Madde 2- Türkiye’de üniversite çağında olan genç nüfusun yükseköğretime yoğun bir talebi bulunmaktadır. 2017-2018 eğitim-öğretim yılında yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans, ikinci öğretim, yüksek lisans ve doktora programlarında eğitim gören toplam 7.560.371 öğrencinin 596.468’si (%8) vakıf yükseköğretim kurumlarında eğitim-öğretim görmektedir. Vakıflar tarafından kendi imkânlarıyla kazanç amacı gütmeyen, kanunla kurulan ve kamu tüzel kişiliğine sahip vakıf üniversiteleri, Türk yükseköğretiminin vazgeçilmez bir parçası ve önemli bir bölümünü oluşturmaktadır. Bu doğrultuda madde ile, Türkiye’nin genç nüfusunun yükseköğretim talebinin karşılanmasına katkı sağlamak amacıyla İstanbul’da Bulut Eğitim Vakfı tarafından İstanbul Galata Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulması öngörülmektedir.

Madde 3- Kişi hak ve Özgürlüklerinin güvence altına alınabilmesi için, hangi fiillerin disiplin suçu teşkil ettiği ve bu fiiller dolayısıyla verilecek ceza, tedbir ve yaptırımların, 2016/182 esas ve 2017/111 karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararında belirtildiği üzere kanunda açık bir şekilde belirlenmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, 2954 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 56/A maddesiyle anılan Anayasa Mahkemesi Kararına uygun olarak, Anayasada yer alan emredici normların gereğinin yerine getirilmesini ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunda kamu yayıncılık hizmetinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla, Kurumda görev yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personele verilecek disiplin cezaları ile bu cezaları verecek disiplin amirleri ile ilgili hususlar düzenlenmektedir.

2954 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 56/B maddesiyle Kurumda görev yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personele verilecek disiplin cezaları ile hangi fiil ve haller dolayısıyla disiplin cezası verileceği düzenlenmektedir. Ayrıca Kurumun kuruluş amacı ve görevleri de dikkate alınarak 657 sayılı Kanunun 125 nci maddesinde yer alan fiil ve haller ilave olarak yeni fiil ve haller belirlenmektedir.

2954 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 56/C maddesiyle disiplin işlemlerinin uygulama esasları belirlenmiştir. Bu kapsamda, disiplin işlemlerinde bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Kanunun “Disiplin” başlıklı Yedinci Bölümünde yer alan hükümlerin uygulanacağı, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 127, 132 ve 133 üncü maddelerinde yer alan “Devlet Memurluğundan Çıkarma” cezasına ilişkin hükümlerin “İşten Çıkarma” cezası hakkında uygulanacağı; Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulunun kuruluşu, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi personel hakkında karar verebilecekleri ve bunların yetki ve sorumluluklarının neler olduğunun Kurum tarafından yönetmelikle belirleneceği; soruşturmaya konu olan bir olayda, personelin birden fazla fiil ve hali tespit edilmiş ise fiil ve haline uyan cezalardan en ağırının verileceği; kendilerine disiplin cezası olarak “Aylıktan Kesme” ve “Kademe İlerlemesinin Durdurulması” cezası verilenlerin atanamayacakları görevler düzenlenmektedir.

2954 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen 56/D maddesiyle görevden uzaklaştırma tedbiri düzenlenmiş olup Kurum hizmetlerinin gerektirdiği hallerde görevleri başında kalmalarında sakınca görülen personel hakkında görevden uzaklaştırmaya kimlerin yetkili olduğu, buna ilişkin işlemlerin 657 sayılı Kanunun “Görevden Uzaklaştırma” başlıklı Sekizinci Bölümü altında yer alan hükümlere göre yapılacağı belirlenmektedir.

Madde 4- Madde ile, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden birden fazla yeni ruhsat talep edebilmesi ve Genel Müdürlüğün bu talebi yerine getirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Madde 5- Madde ile, kamu kurum ve kuruluşlarının yer altındaki maden işlerine ilişkin sözleşmelerde mevzuat değişikliği sebebiyle meydana gelen maliyet artışlarının tamamının (fiyat farkı olarak) ödenmesi yerine, maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilmesi, destek tutarlarının belirlenmesinde kömür fiyatlarının değişiminin de dikkate alınması ve maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesinde 4735 sayılı Kanun kapsamında imzalanan sözleşmeler için Kamu İhale Kurumunun teklif usulünün kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 6- Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun Devlet hakkına ilişkin maddesinde 28 Şubat 2019 tarihinde yürürlüğe giren 7164 sayılı Kanunla değişiklikler yapılmış ve bazı artışlar gerçekleştirilmiştir. Sektörden gelen talepler bu artışların 2018 yılı Devlet hakkı hesaplamalarında uygulanmaması yönündedir. Bu çerçevede madde ile, sektörün talepleri doğrultusunda düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, 3213 sayılı Maden Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında 7164 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle UMREK kodunda kaynak veya rezerv olarak bildirilen alanlara buluculuk hakkı verileceği düzenlenmiştir. Madde ile, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)'nın uhdesinde olan ve hali hazırda üzerinde çalışma yaptığı sahaların bu düzenlemeden muaf olması ve bu maddenin yayımından itibaren altı ay içerisinde Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne başvurulması halinde MTA'ya bu sahalar için buluculuk hakkı verilmesi öngörülmektedir.

Madde 7- 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun "Müşteşarlığın görevleri" başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "... Emniyet Genel Müdürlüğünün istihbarat ve güvenliğe ilişkin acil ihtiyaçları Müsteşarlık tarafından tedarik edilir ve bunlara ilişkin giderler Fondan karşılanır..." hükmü nedeniyle Emniyet Genel Müdürlüğünün istihbarat ve güvenliğe ilişkin sadece acil ihtiyaçları Savunma Sanayii Destekleme Fonundan karşılanabilmektedir. Bunun dışındaki ihtiyaçların ise Emniyet Genel Müdürlüğünün bütçesinden karşılanması gerekmektedir.

Bununla birlikte, İçişleri Bakanlığına bağlı diğer kolluk kuvvetleri olan Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının tüm ihtiyaçları Savunma Sanayii Destekleme Fonundan karşılanabilmektedir. Nitekim, 22/3/2018 tarihli ve 30368 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren "2018/11536 Sayılı Savunma Sanayii Müsteşarlığı tarafından 4734 Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (b) Bendi Kapsamında Yapılacak İhalelere İlişkin Esaslar"ın "Proje kaynağı" başlıklı 14 üncü maddesinde duruma ilişkin açıklayıcı düzenleme yer almaktadır.

Bu sebeplerden, Emniyet Genel Müdürlüğünün istihbarat ve güvenliğe ilişkin tüm ihtiyaçlarının daha hızlı ve etkin tedariğinin sağlanması, ayrıca Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile eşit imkanlara sahip olması amacıyla söz konusu Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "acil" ibaresinin madde metninden çıkarılması öngörülmektedir.

Madde 8- Bahşili; Ankara ili Kırıkkale ilçesine bağlı köy iken 27/1/1984 tarihinde belediye haline gelmiştir.

15/6/1989 tarihli ve 3578 sayılı Kanunla Kırıkkale adıyla yeni bir il kurulmuş ve Bahşili Beldesi Kırıkkale iline bağlanmıştır. Ardından 9/5/1990 tarihli ve 3644 sayılı Kanunla Kırıkkale ilinde "Bahşili" adıyla ilçe kurulmuştur.

27/3/1992 tarihli ve 92/2893 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ise Kırıkkale ili Bahşili ilçesi merkez belediyesinin adı "Bahşılı" olarak değiştirilmiştir.

Bahşili isminin vatandaşlar arasında ve resmi kurumlar tarafından Bahşılı olarak kullanıldığı, resmi yazışmalarda ilçe adının zaman zaman Bahşılı olarak yazıldığı anlaşılmış olup belediye ve ilçe isimlerinin kullanımında birlik sağlanması amacıyla "Bahşili" ilçesinin adının "Bahşılı" olarak değiştirilmesi öngörülmektedir.

Madde 9- 4734 sayılı Kanun kapsamındaki idarelerin 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu, 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanununa göre kurulan kooperatif ve birlikler ile üretici örgütlerinden gerçekleştirecekleri tarımsal üretime yönelik ihtiyaç duyulan mallar ile tarımsal üretimle elde edilen ürün alımlarının istisna kapsamında temin edilebilmesine imkân sağlanmaktadır.

Madde 10- Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün görev alanına 3213 sayılı Maden Kanunu ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu girmektedir. 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, Maden Kanunundaki yatırım çakışması halinde kurulan Kurul kaldırılmış ve buna ilişkin olarak diğer düzenlemeler 7164 sayılı Kanun ile yapılmıştır. Uygulamada yeknesaklığın sağlanması adına 5686 sayılı Kanunda da aynı yönde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 11- Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünün görev alanına 3213 sayılı Maden Kanunu ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu girmektedir. 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile, Maden Kanunundaki yatırım çakışması halinde kurulan Kurul kaldırılmış ve buna ilişkin olarak diğer düzenlemeler 7164 sayılı Kanun ile yapılmıştır. Uygulamada yeknesaklığın sağlanması adına 5686 sayılı Kanunda da aynı yönde düzenleme yapılmaktadır.

Madde 12- Madde ile, belirlenen zaman aralığında araç sınıfları itibarıyla geçmesi yasak olmasına rağmen 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçen kişilere verilen idari para cezalarının tahsilatından varsa yapılmış itirazlardan ve açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilmesi öngörülmektedir. Aynı zamanda bu cezalar kapsamında tahsil edilen para cezaları, ilgililere maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar başvurulması hâlinde maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar red ve iade edilecektir.

Madde 13- Dışişleri Bakanlığında memur statüsünde görev yapan personelin çoğunluğunu diplomatik kariyer memurları (meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları) oluşturmaktadır. Meslek memuru veya konsolosluk ve ihtisas memuru olarak istihdam edilebilmek için, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve Dışişleri Bakanlığı Sınav Yönetmeliğinin ilgili hükümlerinde belirtilen şartları taşımak ve yine ilgili mevzuat uyarınca Bakanlığımızca gerçekleştirilen yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olmak gerekmektedir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle AB Başkanlığı Dışişleri Bakanlığının bağlı kuruluşu haline gelmiştir. Madde ile, anılan Başkanlıkta Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcısı olarak görev yapan nitelikli ve yetişmiş personelin bir kereye mahsus olmak üzere sınavla meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçişine imkan tanınması öngörülmektedir. Bu düzenleme uyarınca Dışişleri Bakanlığına geçiş yapmak isteyen Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcılarının yalnızca tek bir sınav için yazılı olarak talepte bulunmaları mümkündür. Bu çerçevede, düzenlemeyle mevcut insan kaynaklarının en uygun şekilde değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

Madde 14- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek 2009 Temmuz istatistiğine göre toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi alan sendikalar ile 2009 Temmuz istatistiğinin yayımından sonra 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş olan işçi sendikalarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre içinde yapacakları yetki tespit başvuruları yüzde bir şartı aranmaksızın işyeri veya işletme çoğunluk şartına göre Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca sonuçlandırılması öngörülmektedir.

Madde 15- 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanununun 62 nci maddesi ile ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdı içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün, tütün harici herhangi bir madde doldurmak, bu şekilde üretilen ürünleri satışı arz etmek, satmak, bulundurmamak veya nakletmek yasaklanmış ve aynı Kanununun 93 üncü maddesi ile bu yasağa aykırı hareket edenlere üç yıldan altı yıla kadar hapis cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu düzenlemeler 1/7/2019 tarihinde yürürlüğe girecektir. Madde ile, yürürlük tarihinin 1/7/2021 tarihine kadar ertelenmek suretiyle tütün üreticileri açısından oluşabilecek muhtemel mağduriyetlerinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 16- Madde ile, 7103 sayılı Kanununun geçici 1 inci maddesi kapsamında, 16 ve daha büyük yaşta otomobil, panelvan, otobüs, minibüs, kamyon, kamyonet, tır çekicisi cinsi araçların ihraç edilmesi veya hurdaya çıkartılmasına bağlı olarak aynı cins yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, Cumhurbaşkanınca araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre tespit edilmek suretiyle terkin edilebilecek üst sınırının 10.000 Türk lirasından 15.000 Türk lirasına yükseltilmesi amaçlanmaktadır.

Madde 17- Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş sürecinde Devlet teşkilatımız bir bütün halinde ele alınmış, kamu kurum ve kuruluşları bürokrasinin azaltılması, daha hızlı karar süreci ve güçlü uygulama ihtiyacının karşılanması ilkeleri çerçevesinde yeniden yapılandırılmıştır. Gerçekleştirilen düzenlemeler neticesinde bazı kamu kurum ve kuruluşlarının hizmetlerinin genişlemesi ve çeşitlenmesi veya yeni birimlerin oluşturulması kurumlarımızda yetişmiş personel ihtiyacını ortaya çıkarmıştır.

Teklif edilen madde ile, bahsedilen hizmet ihtiyacının; kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan kariyer uzman, müfettiş, denetmen, denetçi gibi kamu hizmetine özel yarışma sınavı ile kabul edilen personelin kurumlar arasında naklen atanması suretiyle giderilmesi amaçlanmaktadır.

Teklif edilen maddede temel olarak; Anayasamızda yer alan kurallar gereğince teşkilat düzenlemelerinin Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle gerçekleştirildiği göz önüne alınarak, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yetki verilen kamu kurum ve kuruluşlarının bu madde kapsamında naklen atama yapabildiği, atanacak personelin hangi kadro ve pozisyonlardan seçileceği, atama şartları ile atanacağı kadro ve pozisyonların Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde gösterileceği düzenlenmektedir.

Madde 18- Madde ile, 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin adının “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşlanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” şeklinde değiştirilmesi ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sanayi alanındaki araştırma, geliştirme, yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetleri ile teknolojik gelişmeleri takip etmek, desteklemek ve teşvik etmek amacıyla sanayi kuruluşları, üniversiteler, araştırma merkezleri ve enstitüler ile işbirliği yaparak bu kurumların teknolojik araştırma ve geliştirmeye aktif katılımını sağlamaya ilişkin olan 8 inci maddesinde uygulamada çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

Madde 19- Yürürlük maddesidir.

Madde 20- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

24/5/2019

Esas No: 2/1908

Karar No: 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/1908 esas numaralı, '*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*'¹ Komisyonumuzun 22/5/2019 tarihinde yaptığı 31 inci birleşiminde görüşülmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

¹ 2/1908 esas numaralı Kanun Teklifinin görüşmelerinde kabul edilen önergeler doğrultusunda oluşan Komisyon metni çerçevesinde Teklifin adı '*Bazı Kanunlar ve 635 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*' olarak değiştirilmiştir.

1. GİRİŞ

İstanbul Milletvekili Nevzat ŞATIROĞLU ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem ZENGİN ile 61 milletvekili tarafından 17/5/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan 2/1908 esas numaralı '*Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*', Başkanlıkça 20/5/2019 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuzun 22/5/2019 tarihinde yaptığı 31 inci birleşiminde 2/1908 esas numaralı Kanun Teklifi, Teklifin ilk imza sahibi İstanbul Milletvekili Nevzat ŞATIROĞLU ile Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Strateji ve Bütçe Başkanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Devlet Personel Başkanlığı, Avrupa Birliği Başkanlığı, Yükseköğretim Kurulu, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu, Rekabet Kurumu, Kamu İhale Kurumu, Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü (MAPEG), Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA), Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri Merkez Birliği, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DISK), Türkiye Mermer Doğaltaş ve Makinaları Üreticileri Birliği (TÜMMER), Türkiye Madenciler Derneği, Sigara Harici Tütün Mamülleri Üreticileri Derneği ve Tütün Eksperleri Derneği temsilcilerinin katılımıyla görüşülmüştür.

2. 2/1908 ESAS NUMARALI KANUN TEKLİFİNDE ÖNGÖRÜLEN DÜZENLEMELER

2/1908 esas numaralı Teklifin gerekçesi ve metni incelendiğinde, Teklifte;

- Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesinin, 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanununun 3'üncü maddesi kapsamında gerçekleştireceği faaliyetlerinin kurumlar vergisinden muaf tutulmasına, anılan muafiyetin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılması öngörülen vergi kesintilerinde geçerli olmamasına,

- İstanbul'da Bulut Eğitim Vakfı tarafından İstanbul Galata Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulmasına,

- Türkiye Radyo Televizyon Kurumunda görev yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personelin tabi olacağı disiplin hükümlerinin yönetmelikte düzenlenmesinin Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmesi nedeniyle ortaya çıkan hukuki boşluğun giderilmesini teminen disiplin hükümlerinin 2954 sayılı Kanunda belirlenmesine, disiplin işlemlerinde TRT mevzuatında hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Disiplin" başlıklı Yedinci Bölümünde yer alan hükümlerinin uygulanmasına, 657 sayılı Kanunda yer alan "Devlet memurluğundan çıkarma" cezasına ilişkin hükümlerin Kurumdaki "İşten çıkarma" cezası hakkında uygulanmasına, Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kuruluna ilişkin hususların Kurum tarafından yönetmelikle belirlenmesine, soruşturmaya konu olan bir olayda personelin birden fazla fiil ve hali tespit edilmiş ise fiil ve haline uyan cezalardan en ağırının verilmesine, kendilerine disiplin cezası olarak aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilenlerin atanamayacakları görevlerin belirlenmesine, ayrıca görevden uzaklaştırma tedbirinin uygulanmasına ilişkin hususların da 657 sayılı Kanun kapsamında belirlenmesine,

- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün uhdesinde bulunan ruhsatları bölerek aynı alan için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden (MAPEG) birden fazla ruhsat talep edebilmesine ve Genel Müdürlüğün bu talepleri yerine getirebilmesine,

- 6552 sayılı Kanun ile 4857 sayılı İş Kanununda yapılan değişiklikler neticesinde, maden sektöründe faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının ihale veya rödovans sözleşmesi yolu ile iş yaptırdığı rödovansçıların maliyetlerinde meydana gelen artışların MAPEG bütçesine konulacak ödenekten destek olarak ödenebilmesine ve söz konusu destek ödemesinin kömür fiyatlarının değişimi de dikkate alınarak belirlenebilmesine, ayrıca maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin olarak Kamu İhale Kurumunun teklif usulünün kaldırılmasına,

- 3213 sayılı Maden Kanununda, 28/2/2019 tarihinde yürürlüğe giren 7164 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikler doğrultusunda artırılan devlet hakkı oranları çerçevesinde maden işletmelerinde gerçekleşen maliyet artışlarının 2018 yılı devlet hakkı hesaplamasında dikkate alınmamasına, ayrıca 7164 sayılı Kanun ile 3213 sayılı Maden Kanununun 15'inci maddesinde yapılan değişiklikler doğrultusunda UMREK kodunda kaynak veya rezerv olarak bildirilen alanlara verilen buluculuk hakkının MTA'nın 28/2/2019 tarihinden önce kaynak veya rezerv raporları ile bildirdiği maden alanlarına da uygulanmamasına ve bu muafiyetin maddenin yayımından itibaren altı ay içinde Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne başvurulması halinde tanınmasına,

- Savunma Sanayii Destekleme Fonundan Emniyet Genel Müdürlüğü'nün istihbarat ve güvenliğe ilişkin karşılanmakta olan ihtiyaçlarında aranan "acil olma" şartının kaldırılmasına,

- Kırıkkale iline bağlı "Bahşılı" ilçesinin adının "Bahşılı" olarak değiştirilmesine,

- Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurumların tarımsal üretime yönelik mallar ile tarımsal üretimle elde edilen ürünlere ilişkin alımlarını tarım kooperatifleri ve birlikler ile üretici örgütlerinden karşılamaları halinde, söz konusu alımların Kamu İhale Kanunundan istisna tutulmasına,

- Jeotermal kaynaklar kapsamında yapılan yatırımlar ile diğer yatırımların çakışması halinde karar vermeye yetkili "Kurul"un kaldırılarak, maden mevzuatında yapılan değişikliğe benzer şekilde yatırım çakışması halinde öncelik verilecek yatırımın ilgili bakanlığın uygun görüşü üzerine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından belirlenmesine, yatırım çakışması işlemleri sonucunda lehine karar verilen tarafça diğerinin yatırım giderlerinin tazmin edilmesine ve Bakanlıkça veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne herhangi bir sebeple ödenmek zorunda kalınan tutar için lehine karar verilen tarafa rücu edilmesine,

- 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren araç sınıfları itibarıyla kullanımı yasak olmasına rağmen 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçenlere verilen idari para cezalarının tahsilatından vazgeçilmesine, verilenlerin tebliğ edilmemesine, tebliğ edilenlerin tahsil edilmemesine ve tahsil edilenlerin başvuru halinde iade edilmesine,

- Dışişleri Bakanlığına bağlı AB Başkanlığında Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcısı olarak görev yapan personelin, Teklifin yürürlük tarihinden itibaren altı ay içinde başvuruları halinde bir kereye mahsus olarak ve yaş şartı aranmaksızın sınavla meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçişine imkân tanınmasına, sınavda başarılı olan uzmanlardan dokuz yıldan az kıdemi olanların dokuz yılı tamamlayınca başkatiplik sınavına girebilmelerine, dokuz yıldan fazla kıdemi olanların ise yapılan ilk başkatiplik sınavına girerek 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesine ekli 3 ve 4 sayılı listelerde yer alan ve kıdemlerine denk düşen 5'inci veya 6'ncı unvan grubuna atanmalarına,

- 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmeleri Kanununun 41'inci maddesinde yer alan; işçi sendikalarının temsil ettiği işkolunda en az yüzde 1'lik üye bulundurma şartına takılmadan bir yıllık sürede yapılacak yetki tespit başvurularının işyeri ve işletme çoğunluğu şartına göre sonuçlandırılmasına,

- Ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdı içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün, tütün harici herhangi bir madde doldurmak ve bu şekilde üretilen ürünleri satışa arz etmek, satmak, bulundurmak veya nakletmek eylemlerine getirilen cezai müeyyidelerin yürürlüğe giriş tarihinin 1/7/2021 olarak belirlenmesine,

- 7103 sayılı Kanunun geçici 1'inci maddesi kapsamında, 16 ve daha büyük yaştaki otomobil, panelvan, otobüs, minibüs, kamyon, kamyonet, tır çekicisi cinsi araçların doğrudan veya ihracatçılar vasıtasıyla ihraç edilmesi veya hurdaya çıkartılmasına bağlı olarak aynı cins yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, Cumhurbaşkanınca araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre tespit edilmek suretiyle terkin edilebilecek üst sınırının 10.000 Türk lirasından 15.000 Türk lirasına yükseltilmesine,

- Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapmakta olan kariyer uzman, müfettiş, denetmen, denetçi gibi kamu hizmetine özel yarışma sınavı ile kabul edilen personelin Cumhurbaşkanınca kararnamesiyle yetki verilen kamu kurum ve kuruluşlarınca uygun görülülerinin, bu kurumlara atanabilmelerine, atananların mevcut kadro veya pozisyonlarında geçirdikleri sürelerin atanacakları kadro veya pozisyonlarda geçirilmiş sayılmasına,

- 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin adının "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" şeklinde değiştirilmesine ve ayrıca uygulamada ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla KHK'nın 8'inci maddesinin yeniden gözden geçirilmesine,

yönelik düzenlemelerin yer aldığı görülmektedir.

3. KOMİSYONUMUZDA KANUN TEKLİFİ ÜZERİNDE YAPILAN GÖRÜŞMELER

Kanun Teklifi üzerinde yapılan görüşmelerde milletvekilleri tarafından;

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçilmesiyle birlikte konu itibarıyla birbiriyle ilgili olmayan maddelerden oluşan kanun tekliflerinde azalmanın beklendiği, ancak mevcut sistemde Komisyonun gündemine gelen kanun tekliflerinin çoğunlukla bu şekilde hazırlandığı, söz konusu uygulamanın yasamanın kalitesini zayıflattığı,

- Yürütmenin uygulamada karşılaştığı sorunlar nedeniyle ortaya çıkan ihtiyaçların yeterince olgunlaştırılmadan Meclise kanun teklifi olarak sunulduğu ve bunun neticesinde yakın zamanda değişiklik yapılan düzenlemelerde kısa süre içinde yeniden değişiklik yapılması gerekliliğinin ortaya çıktığı, gündemde yer alan Teklifte de bu kapsamda düzenlemelerin yer aldığı, bununla birlikte Teklifler hazırlanırken etki analizlerinin de beraberinde hazırlanması gerektiği,

- Küresel ve yerel ekonomik gelişmeler dikkate alındığında, piyasalar ve vatandaşlar tarafından yapısal sorunların hızlı bir şekilde çözüme kavuşturulmasının beklendiği, bu çerçevede tüm partilerin bir arada ortak çalışma yürüterek ortaya koyacağı politikalarla yapısal sorunlara yaklaşılmasının gerektiği,

- Vergi alanında bütüncül bir düzenleme yapmak yerine kamu kurumlarının kendi mevzuatlarında vergi muafiyet veya istisna düzenlemeleri yapılmasının vergi kanunlarının yapısını bozduğu,

- Üniversite kurulmasına ilişkin düzenlemenin farklı konularda düzenleme içeren bir kanun teklifi içinde tek bir madde şeklinde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi yerine ayrı bir düzenleme olarak Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda detaylıca görüşülmesinin daha uygun olacağı,

- Ülkemizde üniversite kurulmasının olumlu karşılandığı ancak bu hususta nicelikten ziyade niteliğe yoğunlaşılması gerektiği ve üniversite sayısı olarak Dünya sıralamasında üst sıralarda yer alan ülkemizin üniversitelerin eğitim kalitesinin sıralandığı listelerde aksi bir durumun ortaya çıktığı, üniversiteler kurulduktan sonra faaliyetlerine yönelik denetimlerinin de sıkı bir biçimde yapılması gerektiği,

- TRT'nin kamu yararına yayın yapan bir kuruluş olması sebebiyle kendisinden objektif ve tarafsız yayın yapmasının beklendiği, ancak uygulamaya bakıldığında yayınlarında objektif olmadığının gözlemlendiği, bu durumun TRT'ye olan güveni olumsuz etkileyeceği,

- 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçilmesi nedeniyle verilen idari para cezalarına yönelik düzenleme yapılmasının olumlu bulunduğu, köprüden geçişlerle ilgili vatandaşın beklentilerini de göz önüne alan geniş kapsamlı düzenlemeler yapılması gerektiği,

- Otomotiv sektöründe hurda araçlar üzerinden uygulanan teşvik uygulamasının yeni bir talep oluşturarak sektöre katkı sağlayacağı, bu sebeple söz konusu uygulamanın olumlu bulunduğu, ancak hurda piyasasının düzenlenmesinde çevreye zarar vermeyecek şekilde işlemlerin yapılmasına dikkat edilmesi gerektiği,

- Madencilik sektöründeki maliyet yükünün hafifletilmesi ve işletmecilerin desteklenmesi açısından devlet hakkı oranlarının uygulama süresine yönelik yapılan düzenlemenin piyasada olumlu karşılandığı,

- Madencilik alanına ilişkin mevzuatta sık değişiklik yapılmasının sektöre zarar verdiği, bunun yerine maden kaynaklarının doğru ve verimli bir biçimde kullanılması, madencilik faaliyetlerinin desteklenmesi ve sektörün güçlenmesini sağlayacak ulusal bir maden politikasının belirlenmesi, madencilik sektöründe ruhsatlandırma yaparken gerekli ekolojik hassasiyetlerin de göz önünde bulundurulması gerektiği, ayrıca sektördeki iş sağlığı ve güvenliği alanındaki bilincin artırılması gerektiği,

- Madencilik sektöründe faaliyet gösteren rödovans sözleşmesi ile iş yaptırılan şirketlerin daha sıkı denetimlere tabi tutulmasının iş kazalarını önleme noktasında önem arz ettiği,

- Ülkemizde sendikal örgütlenme konusunda yeterli bilincin oluşmadığı, Türkiye’de işçilerin önemli bir bölümünün sendikası çalıştığı, bu sebeple söz konusu alanda daha da teşvik edici politikaların yürütülmesi gerektiği,

şeklindeki görüş, eleştiri ve önerilerin ardından Teklif sahibi ve ilgili kamu idareleri tarafından yapılan açıklamalarda;

- Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemine geçişle birlikte uygulamada kamu idarelerinin çeşitli eksiklikleri ve ihtiyaçlarının ortaya çıktığı, bunların yanı sıra vatandaşlardan gelen taleplerin de karşılanması amacıyla çeşitli konularda düzenleme yapılması gerektiği ve bu anlamda farklı konuları düzenleyen kanun tekliflerine uygulamada ihtiyaç duyulduğu,

- Kültür ve Turizm Bakanlığı faaliyetleri arasında döner sermaye işletmesinin doğrudan geliri olmayan faaliyetlere ilişkin harcamalarının kurumlar vergisinde ödemeye esas tutardan düşülemediği, düzenleme ile döner sermaye işletmesinin 2252 sayılı Kanununun 3’üncü maddesi kapsamında yürüttüğü iş, hizmet ve faaliyetlerinin kurumlar vergisinden muaf tutulması suretiyle finansmanına katkı sağlanmasının amaçlandığı,

- Komisyonun gündemine aldığı Tekliflerde üniversite kurulmasına yönelik hükümlerin yer almasının herhangi bir sakıncasının bulunmadığı, hali hazırda buna benzer pek çok örneğin bulunduğu, teşkilatlanma ve doğrudan veya dolaylı mali yönü olan hususların geçmişten beri Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edildiği,

- Teklif ile kurulması öngörülen Galata Üniversitesi çalışmalarının yaklaşık bir buçuk yılda tamamlandığı, bu sürecin sonunda Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği ve buna bağlı olarak ihdas edilen Vakıf Yükseköğretim Kurumları Kuruluş ve İşleyişine Dair Usul ve Esaslar kapsamında yer alan kuruluş şartlarını sağlamış olduğunun Yükseköğretim Kurulunun Genel Kurul toplantısında değerlendirildiği, hâlihazırda anılan vakfın üniversite kurmasında bir engelin bulunmadığı,

- Üniversitelerde fakültelerin kurulması ile faaliyete geçmeleri arasında önemli bir fark olduğu, Yükseköğretim Kurulunca fakültelerin asgari öğretime başlama kriterlerinin tespit edildiği ve yalnızca bu kriterleri taşıyan fakültelerin faaliyete geçebildiği,

- Vakıf üniversitelerinin denetimi hususunda Yükseköğretim Kurulu Denetleme Kurulu marifetiyle hem rutin denetlemeler yapıldığı hem de herhangi bir şikâyet ya da olumsuz bir durum söz konusu olduğunda resen denetlemelerin gerçekleştirildiği, bu denetlemeler çerçevesinde 2018 yılında, Vakıf Yükseköğretim Kurumları Denetleme Raporunun yayımlanıp kamuoyu ile paylaşıldığı,

- TRT’de memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personelin disiplin işlemlerinin yönetmelikle düzenlenmesi hususu 2954 sayılı Kanunun 56’ncı maddesinde hüküm altına alınmış iken, Anayasa Mahkemesi tarafından söz konusu hükmün iptal edilmesi nedeniyle disipline ilişkin hükümlerin 2954 sayılı Kanunda açıkça düzenlenmesine ihtiyaç duyulduğu, bu noktada temelde 657 sayılı Kanundaki disiplin hükümlerinin esas alınmasının yanı sıra TRT’nin yayıncılık faaliyetlerinin bazı özellikli durumlarından dolayı yayıncılığa ilişkin ceza gerektiren faaliyetlerin de düzenlemede yer aldığı,

- Emniyet Genel Müdürlüğünün istihbarat ve güvenliğe ilişkin olarak sadece acil olanlar değil, tüm ihtiyaçlarının Savunma Sanayi Destekleme Fonu’ndan karşılanmasına imkân sağlandığı, bu noktada Emniyet Genel Müdürlüğünün İçişleri Bakanlığına bağlı olan genel kolluk kuvvetlerinden Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı ile eşit şartlara taşındığı,

- Yer altındaki maden faaliyetlerine ilişkin sözleşmelerde meydana genel maliyet artışlarında rüdevansçılara verilen desteğin ödenmesine ilişkin yetkinin Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğüne verildiği, destek tutarının belirlenmesinde kömür fiyatlarında meydana gelen değişimin de dikkate alınmasına imkân sağlandığı, verilen desteklerin madencilik sektörüne destek olunması anlamında önem arz ettiği,

- Havza ve kuşak madenciliği yapmak üzere çok geniş kapsamlı bir alanda arama yapan MTA’nın bu alanların maden bulunan kısımlarında sondaj ve rezerv belirleme çalışmalarının tamamlandığı bölümünün hızlı bir şekilde ekonomiye kazandırılabilmesini sağlamak amacıyla uhdesindeki ruhsatların bölünebilmesine imkân tanındığı,

- Maden Kanununda yer alan devlet hakkı oranlarının 28 Şubat 2019 tarihinde 7164 sayılı Kanunla artırılmış olduğu, sektörden gelen talepler doğrultusunda bu artışın 2018 yılı faaliyet dönemine ilişkin uygulanmamasının öngörüldüğü,

- Son yıllarda madencilik sektöründe denetimlerin ve iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin artırıldığı, denetimlerin en az 3 yetkili kişiden oluşan bir heyet tarafından gerçekleştirildiği, daimi nezaretçi uygulamasının raporlarını elektronik ortamda sunmasının denetimi hızlandırdığı ve bunların sonucu olarak iş kazalarında ciddi bir düşüşün gözlemlendiği,

ifade edilmiştir.

4. KOMİSYONUN MADDELER HAKKINDA KARARI

Teklifin geneli üzerindeki görüşmelerin tamamlanmasının ardından Teklifin maddelerine geçilmesi kabul edilmiştir. Teklifin maddeleri, aşağıdaki değişiklikler yapılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Madde 1 ve 2

Teklifin Çerçeve 1 ve 2’nci maddeleri; aynen kabul edilmiştir.

Madde 3

Teklifin Çerçeve 3’üncü maddesi; madde ile 2954 sayılı Kanunun Üçüncü Kısımında yer alan 56’ncı maddeden sonra sırasıyla eklenmesi öngörülen madde 56/A, 56/B, 56/C ve 56/D’nin kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar kapsamında ayrı çerçeve maddelerde düzenlenmesini teminen söz konusu hükümlerin 4 ayrı maddede düzenlenmesi suretiyle Çerçeve 3, 4, 5 ve 6’nci maddeler şeklinde redaksiyona tabi tutularak kabul edilmiştir.

Madde 4 ve 5

Teklifin Çerçeve 4 ve 5’inci maddeleri; Çerçeve 7 ve 8’inci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 6

- Teklifin Çerçeve 6’ncı maddesi; hâlihazırda MTA tarafından hazırlanan ancak MAPEG’e bildirilmeyen raporların da madde kapsamına alınmasını sağlamak amacıyla, çerçeve maddeyle 3213 sayılı Kanuna eklenen Geçici 44’üncü maddede yer alan “ile bildirilen” ibaresinin “olan” şeklinde değiştirilmesi ve kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar kapsamında Çerçeve 6’ncı

maddede yer alan 3213 sayılı Kanuna eklenmesi öngörülen Geçici 43 ve Geçici 44'üncü maddelerin ayrı maddeler şeklinde bölünerek redaksiyona tabi tutulması suretiyle Çerçeve 9 ve Çerçeve 10'uncu maddeler olarak kabul edilmiştir.

Madde 7 ve 8

Teklifin Çerçeve 7 ve 8'inci maddeleri; Çerçeve 11 ve 12'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 9

Teklifin Çerçeve 9'uncu maddesi; düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde yeniden ele alınmasını teminen Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 10

Teklifin Çerçeve 10'uncu maddesi; Çerçeve 13'üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 11

Teklifin Çerçeve 11'inci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle Çerçeve 14'üncü madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 12

Teklifin Çerçeve 12'nci maddesi; Çerçeve 15'inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 13

Teklifin Çerçeve 13'üncü maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle Çerçeve 16'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 14

Teklifin Çerçeve 14'üncü maddesi; Çerçeve 17'nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 15

Teklifin Çerçeve 15'inci maddesi; maddeyle uzatılması öngörülen sürenin 2 yıldan 1 yıla düşürülmesi amacıyla çerçeve maddede yer alan "1/7/2021" ibaresinin "1/7/2020" şeklinde değiştirilmesi suretiyle Çerçeve 18'inci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 16

Teklifin Çerçeve 16'nci maddesi; Çerçeve 19'uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Madde 17

Teklifin Çerçeve 17'nci maddesi; söz konusu düzenlemenin daha ayrıntılı bir şekilde yeniden ele alınmasını teminen Teklif metninden çıkarılmıştır.

Madde 18

Teklifin Çerçeve 18'inci maddesi; redaksiyona tabi tutulmak suretiyle Çerçeve 20'nci madde olarak kabul edilmiştir.

Madde 19 ve 20

Teklifin yürürlük ve yürütmeye ilişkin Çerçeve 19 ve 20'nci maddeleri; Çerçeve 21 ve 22'nci maddeler olarak aynen kabul edilmiştir.

Ayrıca; kabul edilen önergeler doğrultusunda oluşan Komisyon metni çerçevesinde Teklifin adı '*Bazı Kanunlar ve 635 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi*' olarak redaksiyona tabi tutulmak suretiyle değiştirilmiş, Teklif metni kanun dili ve tekniği ile kanunların hazırlanmasında uygulanan usul ve esaslar doğrultusunda gözden geçirilmiş, bu çerçevede metinde redaksiyon mahiyetinde değişiklikler yapılmış, madde numaraları yapılan değişiklikler ve çıkarılan maddeler çerçevesinde teselsül ettirilmiştir.

5. ÖZEL SÖZCÜLER

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere;

- Ağrı Milletvekili Ekrem ÇELEBİ,
- Aydın Milletvekili Bekir Kuvvet ERİM,
- Düzce Milletvekili Ayşe KEŞİR,
- Giresun Milletvekili Cemal ÖZTÜRK,
- İstanbul Milletvekili Şirin ÜNAL,
- Kocaeli Milletvekili Sami ÇAKIR,
- Manisa Milletvekili Uğur AYDEMİR,
- Uşak Milletvekili İsmail GÜNEŞ,

özel sözcüler olarak seçilmiştir.

Başkan <i>Lütfi Elvan</i> Mersin	Kâtip <i>Şirin Ünal</i> İstanbul (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Ekrem Çelebi</i> Ağrı (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Bülent Kuşoğlu</i> Ankara (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>İbrahim Aydın</i> Antalya	Üye <i>Bekir Kuvvet Erim</i> Aydın (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Necdet İpekyüz</i> Batman (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>İsmail Tatlıoğlu</i> Bursa (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Nilgün Ök</i> Denizli
Üye <i>Garı Paylan</i> Diyarbakır (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Ayşe Keşir</i> Düzce (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>İbrahim Aydemir</i> Erzurum
Üye <i>Cemal Öztürk</i> Giresun (Bu raporun özel sözcüsü)	Üye <i>Erol Katarcıoğlu</i> İstanbul (Muhalefet şerhi ektedir)	Üye <i>Yaşar Kırkpınar</i> İzmir
Üye <i>Kamil Okyay Sındır</i> İzmir (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Mustafa Baki Ersoy</i> Kayseri	Üye <i>Sami Çakır</i> Kocaeli (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Mustafa Kalaycı</i> Konya	Üye <i>Abdullatif Şener</i> Konya (Muhalefet şerhi vardır)	Üye <i>Uğur Aydemir</i> Manisa (Bu raporun özel sözcüsü)
Üye <i>Süleyman Girgin</i> Muğla (Muhalefet şerhimiz vardır)	Üye <i>Salih Cora</i> Trabzon	Üye <i>İsmail Güneş</i> Uşak (Bu raporun özel sözcüsü)

MUHALEFET ŞERHİ

(2/1908) esas numaralı “Bazı Kanunlar ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi”¹ne karşı olmamızın nedenleri aşağıda belirtilmiştir.

Genel değerlendirme

Siyaset, kişisel olarak şahsımızı tatmin eden, ruhumuzu okşayan bir iştir ama sonuçta siyaset yoluyla halka hizmet etmek esastır ve amaçtır. Siyasetin bireysel olarak hazzını duymak kişiye göre değişir ve kamuyu ilgilendiren bir konu değildir fakat siyasetin topluma hizmet aracı olması herkesi ilgilendirir. Siyasetçilerin çok sık kullandıkları bir benzetme vardır; “Hepimiz aynı gemideyiz” Doğrudur herkes aynı gemidedir ama bazıları mürettebat bazıları yolcudur. Siyasetçiler, mürettebatın en yetkili ve sorumlu kesimini oluştururlar. Yolcuların güvenliği ve memnuniyetinden sorumludurlar. Kaptan ve mürettebatın gemiyi yözdürmesi, rotasına oturtması ve hızlandırması beklenen, makul tavidir. Teşbihte hata olmaz denir; Türkiye gemisi nerede ise batırılmaya çalışılmaktadır.

Tüm ekonomistler ve ekonomi kurumları Türkiye'nin derin bir ekonomik kriz döneminde ve yapısal sorunlara sahip olduğu konusunda hem fikirdir. İçinde bulunulan dönemin ne derece sorunlu olduğunu işaret eden birkaç örnek vermek gerekirse; ilk 4 aydaki vergi tahakkuk, tahsilat oranının 51 olduğunu yani artık vergi gelirlerinin toplanamadığını, TL'den fazla döviz mevduatına sahip olduğumuzu yani dolarizasyona uğradığımızı, tüketici güven endeksinin 55,3 ile dip yaptığını, bütçenin ilk 4 ayda bir yılda vermesi öngörülen açığın % 65'ine ulaştığını, İşsizliğin rekor düzeyde olduğunu, enflasyon artışının durgunluk ortamında dahi önlenemediğini ve daha birçok olumsuz göstereyi sıralamak mümkündür.

Kısaca, kaptanın ve mürettebatın olağanüstü çalışması gereken bir dönemdeyiz. Yani, kabinenin ve TBMM'nin sürekli çalışması ve krize karşı tedbirler üretmesi gereken bir dönemdeyiz. Ayrıca dış politikada da Türkiye küresel güçler karşısında sıkışmış, destek ve rotasını kaybetmiş bir vaziyettedir.

Halbuki sürekli seçimden bunalmış olan Türkiye, İstanbul seçimi gibi nerede ise Türkiye seçimi denebilecek bir seçimi tekrarlatılarak yine seçim ortamına

¹ Teklif metnini ismi “Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” iken Komisyonadaki görüşmeler sonunda alınan redaksiyon yetkisi ile değiştirilmiştir.

sokulmuştur. Seçim tekrarının hukuki ve mantiki gerekçesi yoktur ancak seçimin tekrarlanması mahzurları çoktur. İktidar adeta ne yaptığının farkında değildir.

TBMM'ne Cumhuriyet tarihinin en derin kriz döneminde getirilen 13 farklı kanun içeren torba kanunun içerisinde ise bir kasabanın adının değiştirilmesi, bir döner sermaye işletmesine kurumlar vergisi muafiyeti tanınması, TRT disiplin mevzuatı gibi acil ve krizin çözümü ile bağlantılı olmayan konular vardır. Gündemle ilgili tek konu İstanbul'da köprü geçiş cezalarının affına yönelik maddedir. Gündemle ilgili bu madde de krizle değil İstanbul Seçimiyle ilgilidir. Türkiye ekonomisinin içerisinde bulunduğu ekonomik kriz, bazı devlet bankalarının tezgah altı dolambaçlı yöntemlerle bazı sıkıntılı sektörleri (?) kurtarma operasyonlarıyla veya bazı finans cambazlıkları ile giderilemez.

Devlet yönetimi adeta sorunlar karşısında kör ve sağırdır. İktidarın hiç zaman kaydetmemesi gereken vurdumduymaz tutumu gerçekten üzücü ve dikkat çekicidir.

24 Haziran 2018 seçimlerinden sonra yürürlüğe giren Anayasa'nın "Kanunların teklif edilmesi ve görüşülmesi" başlıklı 88. maddesine göre, kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkili kılınmıştır. Ancak T.B.M.M.'nin yasama faaliyetlerinin nasıl gerçekleştirileceği konusunda birtakım güncel problemler yaşanmaktadır.

Temmuz 2018 ortalarından bu yana 37 adet Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kamu yönetim organizasyonunda yapılan kalıcı değişikliklerinin, "atanmış bakan" müessesesinin kamu yönetiminin çalışma tarzını olumsuz yönde etkilediği, ayrıca kanun tekliflerinin hazırlanma ve T.B.M.M.'ye, komisyonlara sunum aşamalarında düşük profilli ve belirsiz bir yapının ortaya çıkmasına neden olduğu gözlemlenmektedir.

2018 seçimlerinden sonra geçen 8 aylık süreç sonunda yasama sürecinde, kanun tekliflerinin, erkler ayrılığı ilkesine aykırı olarak yürütme tarafından TBMM'de en fazla üyeye sahip bulunan parti grubu üyeleri aracılığıyla "torba yasa" biçimiyle muvazaalı bir biçimde parlamentoya sunulduğu, kanun tekliflerinin komisyonlarda ve genel kurulda görüşülmesi aşamasında tam bir belirsizlik ve kargaşa yaşandığı, kanun teklifini hazırlayıp(!) komisyona sunan milletvekili veya milletvekillerinin teklif metninin içeriğinden dahi habersiz olduğu, teklif metninde yer alan hükümlerin komisyonlara anlatım ve sunumunda çoğu kez güç duruma düştükleri, konuya ilişkin olarak bürokrasiden ve yürütmenin diğer kademelerinden kendilerine sağlıklı bir bilgi

akımının sağlanamadığı müşahade edilmektedir. 24 Haziran 2018 seçiminden sonra Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülen tüm teklifler torba yasa teklifi niteliğinde bulunmaktadır.

Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi diye bir sistem yoktur, böyle bir realite, yasama-yürütme ilişkisi tarzına da uygun düşmemektedir. Yasama sürecinde tekliflerin yürütme tarafından torba kanun adı verilen yöntem ile çoğunluk partisi milletvekilleri aracılığıyla veriliyor olmasına rağmen, bu tekliflerde yer alan düzenlemelerin kendi içerisinde ve daha yeni sayılacak Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ile de çeliştiği açıktır.

24 Haziran 2018 tarihinden itibaren T.B.M.M.'nde yasama faaliyeti açısından gözlemlenen gelişmeler bu sistemin sürdürülemez olduğunu ortaya koymaktadır.

1. Olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, yeni sistemin gerektirdiği, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığı genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırıdır.

T.B.M.M.'nin geçmiş yasama dönemlerinde kanun tasarıları ve tekliflerinin acele ile gündeme getirilerek kamuoyunda ve ilgili komisyonlarda yeterince tartışılmadan aceleyle yasalaştırılması yöntemi bir alışkanlık haline getirilmiş bulunmaktadır.

Bu alışkanlığın Türkiye Büyük Millet Meclisinin yeni 27. Yasama döneminde de sürdürüleceği anlaşılmaktadır. Daha önce de Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek yasalaştırılan, 18.01.2019 tarih ve 7162 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 17.01.2019 tarih ve 7161 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun, 27.12.2018 tarih ve 7159 sayılı "Karayolları Trafik Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, 11.10.2018 tarih ve 7147 sayılı "Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun", 26.07.2018 tarih ve 7146 sayılı "Askerlik Kanunu ile Diğer Bazı Kanunlarda ve 663 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun", 21.02.2019 tarih ve 7166 sayılı sosyal Hizmetler Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun gibi İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili ve Tokat Milletvekili Özlem Zengin ve 61 arkadaşı tarafından verilen Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde

Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” de geçmiş dönemde benzerlerinde rastlanan özellikleri taşıyan 22(yirmiiki)² maddelik mini torba yasasıdır. Bu teklif metni 23 Haziran 2019 tarihinde yenilenecek olan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçimleri ile ilgili olarak düzenlenmiş seçim yatırımı paketi niteliğindedir. Bazı özel problemleri hususların çözümünü yasal (?) görünüme kavuşturan birkaç maddenin acele ile bu torba metine yerleştirildiği görülmektedir.

Söz konusu kanun teklifi 17.05.2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş, 20.05.2019 tarihinde esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi Ticaret Enerji Tabii kaynaklar Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna sevk edilmiştir. Ancak söz konusu teklif ile ilgili olarak tali komisyonda herhangi bir görüşme gerçekleştirilmemiştir.

Söz konusu kanun teklifinin Komisyonun 22.05.2019 Çarşamba günü saat 11.00’de Plan Bütçe Komisyonunun yapacağı toplantının gündemine alındığı Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığının 20.05.2019 gün ve 1392241-130.02-476536 sayılı yazısı ile komisyon üyelerine bildirilmiştir.

(Yürürlük ve yürütme dahil) 20 maddeden kanun teklifi Plan ve Bütçe Komisyonunun 22.05.2019 tarihli birleşiminde gündeme alınarak görüşmelere geçilmiştir. Söz konusu kanun teklifinin 9.ve 17. maddeleri komisyonda verilen önerge ile teklif metninden çıkartılmış, teklif metninde yer alan alan 3. madde 4 ayrı madde haline, 6. madde ise 2 ayrı madde haline getirilmiş, teklifteki madde sayısı 22’ye ulaşmıştır Söz konusu teklifin komisyonda görüşmeleri yaklaşık 7 saatlik bir süre içinde tamamlanmıştır.

Geçmiş dönemlerde kötü bir alışkanlık olarak değerlendirdiğimiz bu türden kanun hazırlama ve yapma tekniği, hem torba kanun teklif ve tasarılarında ele alınan konuların yürürlükteki mevzuatla uyumu açısından ciddi sorunlar yaratmış, hem de bu kanunların uygulanması aşamasında daha önceden öngörülemeyen sıkıntılar ortaya çıkmasına neden olmuştur. Bunun sonucunda, TBMM’den ilgili ihtisas komisyonlarında yeterince tartışılıp görüşülmeden acele bir şekilde geçen çok sayıda düzenlemeden ülkemiz ve vatandaşlarımız doğrudan veya dolaylı olarak olumsuz

² Söz konusu kanun teklifinin ilk hali 20 madde olmasına rağmen 2 maddesi (9 ve 17. maddeleri) komisyonda verilen önergelerle ile teklif metninden çıkartılmış, original teklif metninde yer alan 3. madde 4 ayrı madde haline, 6. madde ise 2 ayrı madde haline getirilmiş, teklifteki madde sayısı 22’e ulaşmıştır.

etkilenecek mağdur olmakta ve aynı kanun maddesinin kısa süre içinde defalarca değiştirilmesi gerektiği doğmaktadır.

Devlet yönetimini ve toplumun geniş kesimlerini yakından ilgilendiren, bazı sektörlerde iş ve işleyiş kurallarını, piyasa oluşumunu, bütçe dengesini, ekonomideki kaynak dağılımını ve ekonomik tercihleri etkileyen bu nitelikteki düzenlemelerin, acele ile kamuoyunda ve komisyonlarda yeterince tartışılmadan torba kanun yöntemiyle yasalaştırılmak istenmesi demokrasimizin yerleşik teamüllerine de uygun değildir.

Bu yöntemle, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının ve ilgili sivil toplum örgütlerinin kanunların hazırlık ve görüşülme aşamasında görüşlerinin alınamamasına, getirilen düzenlemelerin ekonomik ve mali etkilerinin yeteri kadar anlaşılmasına ve tartışılmasına sebebiyet verilmektedir. Bu durumda aynı zamanda kanun teklifleri, düzenleyici etki analizleri yapılmadan TBMM'ye sunulmuş olmakta, dolayısıyla söz konusu kanun değişikliklerinin yasal bir gereklilik olan bütçeye ve ekonomiye getireceği mali yükü hesaplanamamıştır. Bu çerçevede bütçe dengesinin bozulması ve dolayısıyla da ülke ekonomisinin olumsuz yönde etkilenmesine neden olmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 02.07.2018 tarih ve 703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile değişik "Gelir ve giderleri etkileyecek kanun teklifleri" başlıklı 14'üncü maddesi, Kamu gelirlerinin azalmasına veya kamu giderlerinin artmasına neden olacak ve kamu idarelerini yükümlülük altına sokacak kanun tekliflerinin getireceği malî yükün, orta vadeli program ve malî plan çerçevesinde, en az üç yıllık dönem için hesaplanıp tekliflere eklenmesi ve sosyal güvenliğe yönelik kanun tekliflerinde ise en az yirmi yıllık aktüeryal hesaplara yer verilmesi zorunluluğunu hüküm altına almıştır.

Söz konusu teklifin görüşülmesi esnasında tüm maddelerle ilgili detaylı herhangi bir mali yük tablosu komisyon üyelerinin dikkatine sunulmamıştır.

5018 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinde açıklanan hesaplamalar kanun tekliflerinin ve komisyonlarda görüşülmesine başlanması yasa yapma sürecinin etkin çalışması ve daha sağlıklı ve uzun ömürlü yasal düzenlemelerin yapılması açısından önemlidir.

Diğer taraftan, farklı komisyonların görev alanlarına giren düzenlemeleri içeren torba kanun tekliflerinin ilgili komisyonlarda görüşülmesi yerine esas komisyon

sıfatıyla sadece Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi ve esastan ilgili oldukları halde tali komisyon olarak belirlenen diğer komisyonlarda görüşülmemesi ve görüş bildirilmemesi, yasama faaliyetlerinin etkisizleştirilmesine yol açmaktadır.

Teklifte yer alan madde metinlerinden her biri ayrı ihtisas komisyonunun çalışma alanına giren, detaylarıyla uzun uzun görüşülüp tartışılması gereken düzenleme konularıdır.

Komisyonla sevk edildiği sırada 20 maddeden (komisyondaki görüşmeler sırasında iki madde teklif metninden çıkarılmış mevcut 3. ve 6. Maddeleri ayrıştırılarak 6 madde haline getirilmiştir.) oluşan bilhazire 22 maddeye ulaşan söz konusu torba kanun teklifinin;

- 1, 2, 20. maddelerinin Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonunda,
 - 3,4,5,6.maddelerinin Anayasa Komisyonunda,
 - 7,8,9,10,13, 14, 20. maddelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda,
 - 11. maddesinin Milli Savunma Komisyonunda,
 - 12. maddesinin İçişleri Komisyonunda,
 - 15.maddesinin Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunda,
 - 16. maddesinin Dışişleri Komisyonunda,
 - 17 maddesinin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda,
- esas komisyon sıfatıyla görüşülmesi gerekmekte idi.

TBMM İktüzüğünün 23'üncü maddesinde "Tali komisyonların hangi yönden veya hangi maddeler hakkında görüş bildirecekleri havale sırasında belirtilmemiş ise, bu komisyonlar görüşlerini kendileriyle ilgili gördükleri hususlar üzerinde bildirirler" denilirken, yine İktüzüğün 34'üncü maddesinde "Bir komisyon, kendisine havale edilen teklifi, başka bir komisyonun ihtisası dahilinde görürse, gerekçeli olarak teklifin o komisyona havale edilmesini isteyebilir. Bir komisyon, kendisine havale edilen teklif yahut herhangi bir mesele için, bir başka komisyonun düşüncesini öğrenmeyi gerekli görürse, teklifin o komisyonda görüşüldükten sonra iadesini isteyebilir" denilmektedir. Yine, aynı maddenin bir başka paragrafında "Bir komisyon, başka bir komisyona

havale edilmiş bir teklif yahut herhangi bir mesele için düşüncesini belirtmekte yarar görürse, o teklifin kendisine havale edilmesini isteyebilir" hükmüne yer verilmiştir

Komisyonlara üye seçilirken milletvekillerinin uzmanlık ve ilgili alanları göz önüne alınmaktadır. Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerinin her konuda yetkin birer uzman olduğunu söylemek mümkün değildir. Bu nedenle özel uzmanlık alanı ve değerlendirme, tartışma gerektiren konuların öncelikle ilgili komisyonlarda görüşülmesi gerekmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonunun asıl komisyon olduğu durumlarda da tekliflerin ilgili tali komisyonlarca düzenlenecek komisyon raporları dikkate alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda karara bağlanması hem doğru hem de ıçtüzükle uygun olacaktır.

Komisyona sevk edildiği sırada 20 maddeden (komisyondaki görüşmeler sırasında iki madde(9. ve 17.maddeler) teklif metninden çıkarılmış mevcut 3. ve 6. maddeleri ayrıştırılarak 6 madde haline getirilmiştir.) oluşan bilahare 22 maddeye ulaşan söz konusu mini torba kanun teklifi toplam 12 ayrı kanunda ve 1 Kanun Hükmünde Kararnamede değişiklik yapmaktadır. Bu durumu belirtir tablo aşağıda yer almaktadır.

Teklif Maddesi	Kanun veya KHK Sıra No.	Düzenleme Yaptığı Kanun veya KHK
1	1	19/6/1979 tarihli ve 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesine fıkra eklenmesi.
2	2	28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa ek madde eklenmesi.
3	3	14/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa 56 ncı maddeden sonra gelmek üzere madde eklenmesi.
4	3	14/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa 56 ncı maddeden sonra gelmek üzere madde eklenmesi.
5	3	14/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa 56 ncı maddeden sonra gelmek üzere madde eklenmesi
6	3	14/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa 56 ncı maddeden sonra gelmek üzere madde eklenmesi
7	4	4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 47 nci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere fıkra eklenmesi.
8		3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesinin değiştirilmesi.
9		3213 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
10		3213 sayılı Kanuna geçici madde eklenmesi.
11	5	7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "acil" ibaresinin madde metninden çıkarılması.

12	6	9/5/1990 tarihli ve 3644 sayılı 130 ilçe Kurulması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin altmış altıncı fıkrası ile Kanuna ekli (66) sayılı listede yer alan "Bahşili" ibareleri "Bahşili" şeklinde değiştirilmesi.
13	7	3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (34) numaralı bendinin yürürlükten kaldırılması.
14		5686 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin değiştirilmesi.
15	8	25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanununa geçici madde eklenmesi.
16	9	7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanununa geçici madde eklenmesi.
17	10	18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrasının değiştirilmesi.
18	11	28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan "1/7/2019" ibaresi "1/7/2021 " şeklinde değiştirilmesi.
19	12	21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "10.000 Türk lirasını" ibaresi "15.000 Türk lirasını" şeklinde değiştirilmesi.
20	13	3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Yükseköğretim Kurumlarının Araştırma ve Geliştirme Projelerinin Karşlanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin adı "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşlanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" şeklinde ve 8 inci maddesinin değiştirilmesi.
19		Yürürlük maddesi
20		Yürütme maddesi

22 maddeden (yürürlük ve yürütme dahil) oluşan söz konusu torba kanun teklifinin, 1 maddesi Kültür ve Turizm Bakanlığını, 2 maddesi Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumunu, 1 maddesi Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını, 4 maddesi Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunu, 1 maddesi Aile Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığını, 1 maddesi Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığını, 6 maddesi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığını, 1 maddesi Milli Savunma Bakanlığını, 1 maddesi İçişleri Bakanlığını, 1 maddesi Karayolları Genel Müdürlüğünü, 1 maddesi Dışişleri Bakanlığını, 2 maddesi Hazine ve Maliye Bakanlığını ilgilendiren hususlardan oluşmaktadır.

22 maddelik Bazı Kanunlar ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi"nde;

-Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye işletmesi Merkez Müdürlüğünün, 2252 sayılı Kanun kapsamında yürüttüğü görevleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muaf tutulması,

-İstanbul'da Galata Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulması,

-Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu personeli ile ilgili olarak uygulanacak disiplin cezaları ve görevden uzaklaştırma hükümleri,

-Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğünün uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünden birden fazla yeni ruhsat talep edebilmesi,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının yer altındaki maden işlerine ilişkin sözleşmelerde mevzuat değişikliği sebebiyle meydana gelen maliyet artışlarının tamamının (fiyat farkı olarak) ödenmesi yerine, maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilmesi, destek tutarlarının belirlenmesinde kömür fiyatlarının değişiminin de dikkate alınması ve maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesinde 4735 sayılı Kanun kapsamında imzalanan sözleşmeler için Kamu İhale Kurumunun teklif usulünün kaldırılmasına,

-3213 sayılı Maden Kanununun Devlet hakkına ilişkin maddesinde 28 Şubat 2019 tarihinde yürürlüğe giren 7164 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle gerçekleştirilen artışların 2018 yılı Devlet hakkı hesaplamalarında uygulanmamasının sağlanması,

-Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)'nın uhdesinde olan ve hali hazırda üzerinde çalışma yaptığı sahaların 3213 sayılı Maden Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında 7164 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle UMREK kodunda kaynak veya rezerv olarak bildirilen alanlara buluculuk hakkı verilmesi ile ilgili düzenlemelerden muaf olması,

-Emniyet Genel Müdürlüğünün istihbarat ve güvenliğe ilişkin tüm ihtiyaçlarının Savunma Sanayi Destekleme Fonundan karşılanması için söz konusu 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile ilgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun "Müşteşarlığın görevleri" başlıklı 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "acil" ibaresinin madde metninden çıkarılmasının sağlanması,

-Kırıkkale iline bağlı "Bahşili" ilçesinin adının "Bahşılı" olarak değiştirilmesi,

-Daha önce gerçekleşen mevzuat değişiklikleri nedeniyle uygulamada yeknesaklığın sağlanması ve yatırım çakışmasının önlenmesini sağlamak için 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular

Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (34) numaralı bendinde yer alan Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sularla ilgili kurulun kaldırılması,

-Belirlenen zaman aralığında araç sınıfları itibarıyla geçmesi yasak olmasına rağmen 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçen kişilere verilen cezalarının tahsilatından varsa yapılmış itirazlardan ve açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilmesinin sağlanması,

-4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Dışişleri Bakanlığının bağlı kuruluşu haline gelen AB Başkanlığında, Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcısı olarak görev yapan personelin bir kereye mahsus olmak üzere sınavla meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçişine imkan tanınmasının sağlanması,

-6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek 2009 Temmuz istatistiğine göre toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi alan sendikalar ile 2009 Temmuz istatistiğinin yayımından sonra 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş olan işçi sendikalarının bu maddenin yürürlüğe girdikten bir yıl süre içinde yapacakları yetki tespit başvurularının yüzde bir şartı aranmaksızın işyeri veya işletme çoğunluk şartına göre Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca sonuçlandırılmasının sağlanması,

-Daha önce 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 62 nci maddesi ile getirilen hüküm ile ticari amaçla; makaron veya yaprak sigara kâğıdı içine kıyılmış tütün, parçalanmış tütün, tütün harici herhangi bir madde doldurmak, bu şekilde üretilen ürünleri satışa arz etmek, satmak, bulundurmak veya nakletmek yasağına ilişkin düzenlemelerin yürürlüğe giriş tarihinin 1/7/2020 tarihine ertelenmesi

-16 ve daha büyük yaştaki otomobil, panelvan, otobüs, minibüs, kamyon, kamyonet, tır çekicisi cinsi araçların ihraç edilmesi veya hurdaya çıkartılmasına bağlı olarak aynı cins yeni bir aracın ilk iktisabında tahakkuk eden özel tüketim vergisinin, Cumhurbaşkanınca araçların cinsleri ve özelliklerine (motor silindir hacmi, sınıfı, özel tüketim vergisi oranına esas matrahı gibi) göre tespit edilmek suretiyle terkin edilebilecek üst sınırının 10.000 Türk lirasından 15.000 Türk lirasına yükseltilmesi,

-635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin adının "Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılansması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname" şeklinde değıştirilmesi,

-Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sanayi alanındaki araştırma, geliştirme, yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetleri ile teknolojik gelişmeleri takip etmek, desteklemek ve teşvik etmek amacıyla sanayi kuruluşları, üniversiteler, araştırma merkezleri ve enstitüler ile işbirliği yaparak bu kurumların teknolojik araştırma ve geliştirmeye katılımının sağlanması,

gibi yaklaşık 19 (ondokuz) ayrı konuda çeşitli Kanunlarda ve bir adet Kanun Hükmünde Kararnamede değışiklik yapan ayrıntılı düzenlemeler yer almıştır.

Birbiriyle ilgisi bulunmayan yaklaşık 13 ayrı Kanunda değışiklik veya ekleme yaparak mevcut sistemi değıştiren söz konusu maddelerin tali ihtisas komisyonlarında değerlendirme yapılmadan hatta en azından Plan Bütçe alt komisyonda ayrıntılı bir şekilde görüştürmeye tabi tutulmadan yasalaştırılma gayretini uygun bulmuyoruz.

Komisyonunda görüştürölüp kabul edilen ve birbiriyle ilgili bulunmayan 13 adet Kanun metninde değışiklik yapan 22 maddelik söz konusu teklif, mini torba yasa teklifi hüviyetindedir. Hukuk literatüründe gerçek bir yasa türüne karşılık gelmeyen son dönemde Türk siyaset ve hukuk dünyasında tartışılan ve "yasama kurnazlığı" suçlamalarıyla tepki toplayan bu yasa türü hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmaktadır.

Çok sayıda Kanunda aynı anda torba yasa mantığıyla ilgili komisyonlarda detaylı olarak tartışma ve inceleme yapılmaksızın değışiklik yapılması veya yeni hükümler ihdası hem mevzuatta hem de uygulamada ciddi sorunlara neden olmaktadır.

Hızlandırılmış, vizyoner olmayan tepki temeline dayalı yasa yapma mantığı, hukuk literatürümüz ve hukuk kalitesi açısından ciddi sıkıntılar doğurmakta, yetersiz, yeni sorun doğurucu kanunların çıkmasına neden olmakta, bir sonraki "yasa"daki bazı hükümler bir önceki "yasa" ile getirilen bazı hükümlerdeki yanlışlıkların düzeltilmesi veya bazı hükümlerin uygulanmasının ertelenmesini öngören hükümlerle ilintili olmaktadır.

Torba yasalar içeriklerinin ilk bakışta ve kolayca anlaşılabilmesi, meclis komisyonlarında ve genel kurulda yapılan İçtüzüğe aykırı eklemelerle metinlerinin her aşamada kalabalıklaşması ve bu eklemelerin yarattığı karmaşanın da Anayasa Mahkemesinin şekil denetimi kapsamı dışında kalması gibi nedenlerle hukuk tekniği açısından eleştirilmekte, TBMM'nin yasama etkinliğinde önemli bir sınırlama ve anayasal denetimsizlik hali yarattıkları savunulmaktadır.

Bu mini torba kanun teklifi de birbirinden farklı ve farklı Komisyonların görev alanına giren hükümleri içermektedir. Öte yandan, bu kanun teklifinin komisyona apar topar getirilmesi, hazırlanışı ve birbiriyle ilgisiz yapıların bir araya getirilmiş olması gayriciddi bir yaklaşıma işaret etmektedir.

İktidarın torba yasa teklifi hususundaki ısrarı ve aceleciliğinin nedeni tarafımızca anlaşılabilir değildir. Birbirleriyle ilintisi bulunmayan yaklaşık 13 ayrı Kanunda mevcut hükümlerde ve sistemde büyük boyutlu değişiklikler yapan söz konusu maddelerin adına "torba yasa" adı verilen bir yöntemle acele ile yasalaştırılmasını doğru bulmuyoruz. Meri mevzuatta yapılacak değişikliklerin bir torba yasa mantığıyla değil, sorunların ve yapılan düzenlemelerin tüm ayrıntısıyla değerlendirildiği, konu ile ilgili tüm ihtisas komisyonlarının devrede olduğu bir yasama çalışmasının gerekliliğine inanıyoruz.

Ayrıca bu yasama döneminde de daha önceki yasama dönemlerinde diğer torba yasa görüşmelerinde gerçekleştiği üzere, torba yasaların Meclis İçtüzüğü'nün 91'nci maddesine aykırı bir biçimde "temel yasa" olarak genel kurul gündemine getirilerek görüşülmesinin yukarıda özetlenen sakıncaları daha da artıracığı kanaatindeyiz.

Yeni bir sisteme geçilmesine rağmen Plan ve Bütçe Komisyonunun çalışma usul ve esasları ile ilgili içtüzük değişikliklerinin yapılmaması dolayısıyla, kanun teklifinin komisyona sunulması, ve komisyonda görüşülmesi sırasında, kanun tekliflerinin içeriğinin komisyonda teklif sahipleri tarafından sunulması ve savunulması, yürütmenin ve bürokratik görevlilerin söz konusu komisyon görüşmelerine katılım ve katkı düzeyinin belirsizliği nedeniyle, söz konusu kanun teklifi maddelerinin komisyonda iyice irdelenip değerlendirilmesi mümkün olmamıştır.

Teklif 13 farklı kanunu ihtiva ettiği halde ilgili tali komisyonların görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddelerinin tümü ile ilgili olarak ilgili meslek kuruluşlarının görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak diğer alakalı kamu kuruluşlarının görüşleri alınmamıştır.

-Teklifteki kanun maddeleri ile ilgili olarak herhangi bir etki analizi çalışması yapılmamıştır.

Yukarıda açıklanan nedenlerle Anayasada öngörülen olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarda yeteri kadar tartışılmayan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığının genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı olduğu kanaatiyle "Kanun Teklifinin" bütününe karşıyız.

2. Kanun teklifinin maddeleri üzerindeki görüşlerimiz.

Teklifin maddeleri üzerindeki görüş ve eleştirilerimize aşağıda yer verilmiştir. Söz konusu düzenlemelerin bazılarının yaklaşan Mart 2019 mahalli seçimleri nedeniyle uygunsuz bir seçim yatırımı olduğu anlaşılmaktadır.

2.1 Teklifin 1. maddesinin değerlendirilmesi:

Teklifin 1. maddesi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye işletmesi Merkez Müdürlüğü'nün, 2252 sayılı Kanun kapsamında yürüttüğü görevleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muaf tutulmasına yönelik düzenleme yapılmaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu ile kamu harcama sistemine getirilen düzenlemeler sonucu kamu maliyesinde yer alan tüm döner sermaye işletmelerinin mevcut konumunu, gelir gider, harcama durumlarını bütüncül bir anlayışla sorgulayıp ortaya konulmadan yapılan mevzi değişikliklerle bazı bakanlıklara ait döner sermayelerin gelirlerinin kurumlar vergisinden muaf tutulmasını bu aşamada acele ile getirmiş bir düzenleme olarak görmekteyiz.

2.2 Teklifin 2. maddesinin değerlendirilmesi:

Kanun teklifinin bu maddesi ile İstanbul'da Galata Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulması, yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Söz konusu maddenin gerekçesinde özgün bir ihtiyaçtan ve gerekçeden bahsedilmemektedir.

Nitelikli, amaca uygun, ülkenin ihtiyaçlarına hizmet edecek ve nitelikli kadrolarıyla Türkiye’de aydın bireyleri yetiştirecek üniversite kurmak gerektiğine inanıyoruz. Ancak acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda “torba yasa” mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde bir vakıf üniversitesinin kuruluşunu yasalaştırma gayretini uygun bulmamaktayız.

2.3 Teklifin 3, 4, 5 ve 6 maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin ilk metninde sadece bir madde olarak yer alan düzenleme komisyon çalışmaları sırasında 4 ayrı madde metni haline getirilmiştir.

TRT çalışanlarına ait disiplin işlemlerinin yönetmelikle yürütülmesinin Anayasa’ya aykırı olduğuna dair Anayasa Mahkemesinin 2017 yılına ait 111 sayılı kararı gerekçe gösterilerek teklifin bu maddeleri ile Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu personeli ile ilgili olarak uygulanacak disiplin cezaları ve görevden uzaklaştırma hükümleri 2954 sayılı kanun metnine yerleştirilmektedir.

Ancak TRT çalışanlarına ait sivil toplum kuruluşlarının ve sendika temsilcilerinin söz konusu düzenleme konusunda görüşlerini öğrenmek komisyon çalışmaları sırasında mümkün olamamıştır.

TRT’nin kamu kuruluşu olmasının yanında kamu yayıncısı kuruluş özelliği de göz önüne alınarak hizmetin gerektirdiği özel durumlar dikkate alınmadan disiplin hükümlerinin sadece 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda yer alan benzeri düzenlemeler de referans alınarak Plan ve Bütçe Komisyonunda “torba yasa” mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde acele ile yasalaştırma gayreti uygun değildir.

2.4 Teklifin 7, 8, 9, 10, 13 ve 14. maddelerinin değerlendirilmesi

Teklifin bu maddeleri madencilik sektörü ve o sektörde görev yapan bazı kuruluşlarla ilgili ayrıntılı düzenlemeler içermektedir.

Teklifin bu maddeleri;

-Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü’nün uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü’nden birden fazla yeni ruhsat talep edebilmesi,

-Kamu kurum ve kuruluşlarının yer altındaki maden işlerine ilişkin sözleşmelerde mevzuat değişikliği sebebiyle meydana gelen maliyet artışlarının tamamının (fiyat farkı olarak) ödenmesi yerine, maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilmesi, destek tutarlarının belirlenmesinde kömür fiyatlarının değişiminin de dikkate alınması ve maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin esas ve usullerin belirlenmesinde 4735 sayılı Kanun kapsamında imzalanan sözleşmeler için Kamu İhale Kurumunun teklif usulünün kaldırılması,

-3213 sayılı Maden Kanununun Devlet hakkına ilişkin maddesinde 28 Şubat 2019 tarihinde yürürlüğe giren 7164 sayılı Kanunla yapılan değişikliklerle gerçekleştirilen artışların 2018 yılı Devlet hakkı hesaplamalarında uygulanmamasının sağlanması,

-Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü (MTA)'nın uhdesinde olan ve hali hazırda üzerinde çalışma yaptığı sahaların 3213 sayılı Maden Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasında 7164 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle UMREK kodunda kaynak veya rezerv olarak bildirilen alanlara buluculuk hakkı verilmesi ile ilgili düzenlemelerden muaf olması,

-Daha önce gerçekleşen mevzuat değişiklikleri nedeniyle uygulamada yeknesaklığın sağlanması ve yatırım çakışmasının önlenmesini sağlamak için 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (34) numaralı bendinde yer alan Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sularla ilgili kurulun kaldırılması, yatırım çakışmasının önlenmesi

yönünde düzenlemeler içermektedir.

Yaklaşık iki buçuk ay önce Maden Yasası yasalaşmış olmasına rağmen iki buçuk ay sonra yeniden bir revizyon gerektiren düzenlemelerin Plan ve Bütçe Komisyonu gündemine getirilmesinin nedeni anlaşılamamaktadır

Bütünlükten kopuk bir anlayışla hazırlanan mevcut düzenleme içerisinde 3213 sayılı Maden Kanunu'nun bazı maddelerinde değişiklik öngörülmektedir. Çok yakın zamanda 71 64 sayılı Yasa'yla Maden Kanunu'nun birçok maddesinde değişiklik yapılmıştır..

Son on yedi yıllık AKP iktidarı dönemi için 3213 sayılı Maden Kanunu'nda 2'si köklü olmak üzere tam 14 kez değişiklik yapıldığı ve özünden koparıldığı belirtilerek

sıklıkla değişen mevzuatın yatırım ve üretim içerisinde yer alan insanları bezdirdiğini, kanunun ruhunun ve lafzinin kalmadığını, Bakanlığın sektör temsilcileri, meslek örgütleri, sendikalar, üniversitelerin ilgili bölümleriyle bir araya gelerek ülkemiz varlık ve kaynaklarının doğru bir şekilde aranması, araştırılması, geliştirilmesi, işletilmesi ve çevreye duyarlı şekilde terk edilmesini içerecek şekilde Maden Kanunu'nun yeniden ele alınması gerektiğine inanıyoruz. Mevcut yasa tasarısının mahzurları göz ardı edilmiş, AKP ve MHP'nin oylarıyla 7164 sayılı düzenlemenin üzerinde iki buçuk ay gibi kısa bir zaman dilimi geçmiş olmasına rağmen Maden Kanunu ve bazı ilgili kanunlar yeniden revize edilmektedir.

Toplumsal, ekonomik ve çevresel bakımdan sürdürülebilir bir madencilik sektörünün gelişimi, devlet, sektörde salahiyyet gösteren kurum ve kuruluşlar ile demokratik kitle örgütleri ve sivil toplum örgütlerinin yapıcı iş birliği ile mümkündür.

Tüm maden ve jeotermal enerji üretimi sektörünü ilgilendiren bu mevzuat düzenlemelerinin Sanayi, Ticaret, Enerji Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonunda, ilgili sektör temsilcilerinin de görüşleri dikkate alınarak, tüm boyutlarıyla tartışılarak ele alınmadan, acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda "torba yasa" mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde yasalaştırılma gayretini uygun bulmamaktayız.

2.5 Teklifin 15. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 15. maddesi ile elirlenen zaman aralığında araç sınıfları itibarıyla geçmesi yasak olmasına rağmen 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçen kişilere verilen cezalarının tahsilatından varsa yapılmış itirazlardan ve açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilmesinin sağlanması yönünde düzenleme yapılmaktadır. Komisyon görüşmeleri sırasındaki açıklamalardan 275.000 tutanağa ait 310.000.000 TL. bir ceza tutarının affından söz edilmiştir.

Uygunsuz seçim yatırımı olarak da niteleyeceğimiz söz konusu düzenlemeye İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminin hukuksuz bir şekilde iptal edilmesinden sonra tekraren ihtiyaç duyulması iktidarın acziyyetinin bir göstergesidir.

2.6 Teklifin 16. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 16. maddesiyle; 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle Dışışleri Bakanlığının bağılı kuruluşu haline gelen AB Başkanlığında, Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcısı olarak görev yapan personelin bir kereye mahsus olmak üzere sınavla meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçişine imkan tanınmasının sağlanması

Maddenin gerekçesinde;

“Dışışleri Bakanlığında memur statüsünde görev yapan personelin çoğunluğunu diplomatik kariyer memurları (meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurları) oluşturmaktadır. Meslek memuru veya konsolosluk ve ihtisas memuru olarak istihdam edilebilmek için, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, 6004 sayılı Dışışleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ve Dışışleri Bakanlığı Sınav Yönetmeliğinin ilgili hükümlerinde belirtilen şartları taşımak ve yine ilgili mevzuat uyarınca Bakanlığımızca gerçekleştirilen yazılı ve sözlü sınavlarda başarılı olmak gerekmektedir.

4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle AB Başkanlığı Dışışleri Bakanlığının bağılı kuruluşu haline gelmiştir. Madde ile, anılan Başkanlıkta Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcısı olarak görev yapan nitelikli ve yetişmiş personelin bir kereye mahsus olmak üzere sınavla meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğuna geçişine imkan tanınması öngörülmektedir. Bu düzenleme uyarınca Dışışleri Bakanlığına geçiş yapmak isteyen Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcılarının yalnızca tek bir sınav için yazılı olarak talepte bulunmaları mümkündür. Bu çerçevede, düzenlemeyle mevcut insan kaynaklarının en uygun şekilde değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

açıklaması yer almıştır.

Dışışleri Bakanlığı personelinin mesleğe alma, yetiştirme, atama vb gibi normal kariyer yapısını ilgilendiren bu düzenlemenin Dışışleri komisyonunda detaylı bir şekilde ele alınmadan acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda “torba yasa” mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde yasalaştırılma gayretini uygun bulmamaktayız.

2.7 Teklifin 17. maddesinin değerlendirilmesi

Teklifin 17. maddesiyle;18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Mülga 2822 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre Bakanlıkça yayımlanan 2009 Temmuz istatistiğinde kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunu üyesi bulunduran işçi sendikaları ile 2009 Temmuz istatistiği sonrasında 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş işçi sendikalarının bu fıkrayı değiştiren maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapacakları yetki tespit başvuruları 41 inci maddede yer alan işyeri veya işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılır.”

Teklif metninin gerekçesinde;

“6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası değiştirilerek 2009 Temmuz istatistiğine göre toplu iş sözleşmesi yapma yetkisi alan sendikalar ile 2009 Temmuz istatistiğinin yayımından sonra 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş olan işçi sendikalarının bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl süre içinde yapacakları yetki tespit başvuruları yüzde bir şartı aranmaksızın işyeri veya işletme çoğunluk şartına göre Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca sonuçlandırılması öngörülmektedir.”

açıklaması yer almaktadır.

Sendikaların toplu iş sözleşmelerinde yetkili olma sınırları konusunda bazı düzenlemelerin Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunda, sendikaların, ilgili sivil toplum temsilcilerinin de görüşleri dikkate alınarak, tüm boyutlarıyla tartışılarak ele alınmadan, acele bir şekilde Plan ve Bütçe Komisyonunda “torba yasa” mantığıyla hazırlanmış bulunan kanun teklifi metni içerisinde yasalaştırılma gayretini uygun bulmamaktayız.

Çalışma ve yaşam hakkının, bunun korunması için örgütlenme hakkının ihlal edildiği, işçilerin birlik olmaması için her türlü ayrımcılığın mübah sayıldığı bir konjonktürde, var olan demokratik zeminlerin bile nasıl tahrip olduğuna hep beraber tanık olmaktadır.

Demokrasinin güçlenmesine ve gelişmesine inanıyorsak, sendikal hakların, sendikal örgütlenmelerin önündeki engellerin mutlaka ve mutlaka kaldırılması gerekir.

Söz konusu madde metninde yer alan süreleri (3 yıla çıkaran) ve oranların artırımını (yüzde 10) öngören önergemiz komisyon çalışmaları sırasında kabul görmemiştir.

2.8 Teklif metninin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi Milletvekillerince Ek madde ihdasını isteyen 8 adet reddedilen önerenin değerlendirilmesi

Söz konusu teklif metninin görüşülmesi sırasında Plan ve Bütçe Komisyonunun CHP'li üyeleri tarafından teklif metnine 8 adet maddenin eklenmesi yönünde verilen önergeler kabul edilmemiştir.

Bu önergelerden birincisi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanuna ekli I sayılı Cetvelde yer alan Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfında bulunan Öğretmenler, Emniyet Hizmetleri Sınıfında bulunan emniyet mensupları(polisler ve emniyet müdürleri), Din Hizmetleri Sınıfında görev yapan En az dört yıllık yüksek öğrenimi bitiren din görevlileri ve Sağlık Hizmetleri sınıfında çalışanlar için mevcut durumda öngörülen 3000 ek gösterge rakamının 3600 olarak değiştirilmesi ve söz konusu gösterge değişikliğinden bu unvanlarda görev yapan personelin emeklilerinin de yararlanmasını öngören düzenlemedir.

Bu önergelerden ikincisi; 14.07.1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ekli IV sayılı Makam Tazminatı Cetvelinin 7'nci sırasının değiştirilerek makam tazminatı alamayan Petrol Ofisi AŞ, PTT, Devlet Malzeme Ofisi, Devlet Demiryolları gibi Kamu İktisadi Teşebbüsleri Bölge Müdürlerinin emeklilerinin durumlarının düzeltilmesi ile ilgili düzenlemedir.

Bu önergelerden üçüncüsü; 4/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin "X- YARDIMCI HİZMETLER SINIFI" başlıklı bendinin, başlığı ile birlikte madde metninden çıkarılmasına ilişkindir.

Bu önergelerden dördüncüsü; Yardımcı Hizmetler Kadrosunda görev yapanların Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşıdan geçerli olmak üzere ve başka bir işleme gerek kalmaksızın, aynı dereceyle Genel İdare Hizmetleri Sınıfına dâhil Memur unvanlı kadrolara atanmasının sağlanması ile ilgili düzenlemedir.

Bu önergelerden beşincisi; Sendikaların toplu iş sözleşmelerinde yetkili olma sınırları konusunda 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici

6 ncı maddesinin ikinci fıkrasındaki bazı düzenlemeler de yer alan süreleri (3 yıla çıkaran) ve oranların artırımını (yüzde 10) öngören önergemizdir.

Bu önergelerden altıncısı; 04.06.1985 tarih 3213 sayılı Maden Kanununun 31 inci maddesine son fıkrasından sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmesi yöntemiyle "Daimi Nezaretçilerin hak ve yetkileri, görevlerini layıkıyla yerine getirmelerini sağlamak için tüm kısıtlamaların kaldırılması öngören düzenlemedir.

Bu önergelerden yedincisi; 04.06.1985 tarih 3213 sayılı Maden Kanununun 31 inci maddesine son fıkrasından sonra gelmek üzere bir fıkra eklenmesi suretiyle Ruhsat sahibi tarafından daimi nezaretçiye ödenmesi gereken ücret, Bakanlıkça oluşturulacak nezaretçilik hesabına yatırılmasının sağlanmasını öngören düzenlemedir.

Bu önergelerden sekizincisi 04.06.1985 tarih 3213 sayılı Maden Kanunu'nun EK-8 inci maddesinde yer alan "teknik nezaretçilik" ibaresinin "daimi nezaretçilik" olarak değiştirilmesinin sağlanması ile ilgili önergedir.

Sekiz önerge de komisyonda görev yapan çoğunluk partisi milletvekilleri ve çoğunluk partisini destekleyen 4. partinin milletvekillerinin oylarıyla reddedilmiştir.

Sonuç olarak; genel değerlendirme bölümünde açıklanan sakıncaları ve eksiklikleri içermesi, 1'nci bölümünde açıklanan nedenlerle olağan yasa yapma sürecinin dışına çıkılarak, TBMM'de ilgili komisyonlarında yeteri kadar tartışılmadan kanun teklifleriyle sadece Plan ve Bütçe Komisyonundan geçirilmek suretiyle yasa yapma alışkanlığını, genel demokratik ilkelere ve TBMM geleneklerine aykırı bulduğumuzdan teklifin bütününe; 2'inci bölümde ayrı ayrı açıklanan nedenlerle de "Bazı Kanunlar ve 635 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi" nin bu şekilde kanunlaşmasına karşı olduğumuzu bildiririz.

Bülent Kuşoğlu

Ankara

Abdullatif Şener

Konya

Kamil Okyay Sındır

İzmir

Süleyman Girgin

Muğla

MUHALEFET ŞERHİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

2/1908 Esas Numaralı Kanun Teklifi'ne ilişkin muhalefet şerhimiz ektedir.

GENEL DEĞERLENDİRME

Neo-liberal iktisat politikalarını ve IMF ile yapılan stand-by anlaşmasını Avrupa Birliği ile üyelik sürecini başlatması ile at başı götüren AKP iktidarı, özelleştirmelere hız vermişti. Cumhuriyet tarihinin en yüksek özelleştirmelerinin yapıldığı bu süreç, Türkiye'nin ekonomi mimarisinin amentüsü olan "sıcak para" ihtiyacının bir kısmını karşılamıştı. 2001 ve 2008 krizleri ile ABD ve AB Merkez Bankalarının genişlemeci politikaları sonrasında Türkiye gibi çevre ülkelere döviz girişi arttı. Bu durum da 1980 sonrası biçimlendirilen Türkiye ekonomisinin mimari yapısını besleyen ve "sıcak para" ihtiyacını karşılayan gelişmelerden bir diğeri idi.

Bol para döneminde Türkiye ekonomisinin rotasının doğru belirlenememesi, 2013 yılı sonrası küresel düzeyde sıcak paranın çekilmeye başlaması ve içeride özelleştirmelerin (mülksüzleşmenin had safhaya ulaşması) suyunu çekmeye başlaması ile sorunlar baş göstermeye başlamıştır. Bol para ve büyüme döneminde ekonomik yapının katma değer üreten, adil dağılımı esas alan ve teknolojik gelişime önem veren bir yapıya dönüştürülmemesi; bunun aksine inşaata, ranta yani ekonomik yapıyı kırılgan hale getiren sektörlere ağırlık verilmesi bugün, içinde olduğumuz krizin arka plan okumalarından biridir.

Nitekim kriz kapıyı çaldığında, krizi derinleştiren iktidar pratikleri de paralel olarak büyüdü. Türkiye'nin en köklü sorunları olan Kürt Sorunu ve demokratikleşme sorunlarının sözde güvenlikçi politikalarla karşılanması krizin derinleşmesinin bir boyutuydu. Yine ekonomik mimarinin zorlanmaya başladığı 2015 yılından itibaren sırasıyla 1 Kasım 2015 Genel Seçimleri, 16 Nisan 2017 referandumu, 24 Haziran 2018 Milletvekili ve Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ardı sıra yapılmasının anlamı şuydu: Siyasi iktidar kendi ikbali için Türkiye'de ekonomik krizi dibe doğru sürüklemeyi göze almıştı. Çünkü Türkiye ekonomisi iktidarın politikaları nedeniyle bu yıllar boyunca hem siyasi ve toplumsal krizlerin gerilimlerini hem de ekonomi üzerinde yoğun baskı uygulayan seçim ekonomisini yaşamak durumunda kaldı. Kuşkusuz ki, sağ-otoriter popülist AKP için, siyaseti toplumun ve halkların faydasına yapmak değil, sürekli kendisini onaylatan bir prosedür olarak görmek anlamlıydı. Çünkü toplumsal ve

siyasi krizlere çözüm üretememek AKP'yi sürekli sandık onayına muhtaç hale getiriyor, "plebisitçi meşruiyet" çizgisini tekrar rayına sokuyordu. Bu kapsamda, ekonomiyi korku tüneline daha fazla mahkûm eden seçim ekonomisi uygulamaları devreye sokuldu. Önce KOBİ'lerin borçlarını borçla kapatmasına (daha fazla borçlanmasına) neden olan Kamu Garanti Fonu gibi uygulamalar devreye koyularak hem borçluluk had safhaya çıkarıldı hem de kamu maliyesi ağır hasar aldı. Sonra vergi afları, yapılandırmalar gibi uygulamalarla mali disiplin elden bırakıldı. İktidarın sürekli vurguladığı "gemi" metaforu ile açıklarsak; gemi su almaya başladı. Alt güvertede bulunan yoksullar, emekçiler, KOBİ'ler, memurlar, işçiler, borçlular krizin yükünü taşıyamamaya başladılar. Üst güvertedekiler ise geminin su aldığını görmelerine rağmen üst güvertelerde olmanın kibrine kapılıp lüks, şatafat ve israfa devam ettiler. Esasında ünlü Titanik filminin son kısımlarında yaşanan ve daha sonra siyaset bilimciler tarafından Titanik Sendromu diye adlandırılan -yani, gemi batarken yoksulların batan gemiden olumsuzlukları pay etmesine, yukarıdakilerin ise kibirleri ile gemi batmıyormuş gibi lükslerine devam ettiğine işaret eden- sendrom, AKP eliti ve bugünkü ekonomik krizin benzetmesi olarak geçerliliğine devam etmektedir.

Türkiye'de yaşanan ekonomik krizin tarihsel ve kategorik boyutları çok fazladır. Ekonomik kriz Türkiye'de artık geçmişte olduğu gibi sadece bir kamu krizi (bütçe açığı, kamu borçlarının döndürülmemesi vb.) veya ABD'de 2008'de görülen yurttaş ve şirketler merkezli bir kriz şeklinde değildir. Bugün Türkiye'de hem özel sektör ve yurttaşlar nezdinde ağır şekilde hissedilen ve hem de AKP'nin popülist politikaları neticesinde kamuda derin bir şekilde hissedilen ekonomik kriz yaşanmaktadır.

Kategorik olarak yoksullar, asgari geçim sınırının çok altında yaşamakta; şirketler aşırı borçlanma ve dövizin sürekli artışı altında ezilmekte; haneler enflasyon karşısında sorunlar yaşamaktadır. Tüketiciye yüklenen vergi ve zamlar, üreticinin sırtına binen üretim maliyetinin yüksekliği ve ekonomik krizin gösterenlerini nereden ele alırsak alalım derin bir çıkmaza işaret etmektedir.

Geldiğimiz noktada, İstanbul seçimlerinin hukuk dışı şekilde iptal edilmesi ve sonrasında yeniden seçim kararı alınması ile AKP, ülkenin ekonomisi açısından olumsuzlukları derinleştirecek bir kararın altına YSK'nın 7 üyesinin mürekkebiyle imzasını atmıştır. Ekonomik krizin, ekonominin mimarisinin çökmek üzere olması ile ilgili olan yapısal sorunlar devam ederken, AKP'nin kendi meşruiyetini prosedürlere indirmediği seçimlerle sağlamaya çalışması Türkiye'deki krizi derinleştirmeye devam edecektir.

Kuşkusuz ki, krizlerin reçetesi torba kanun teklifleri değildir. Bilakis torba kanun teklifleri anti-reçetedir. Bu gerçeğe rağmen AKP iktidarı, bir kötü gelenek örneği olarak torba kanun tekliflerinde ısrarcıdır.

AKP iktidarının Torba Yasa aracı, hukuk devleti ve yasamanın gücünü kırarak, kuvvetler ayrılığının zayıflamasına neden olmuştur. Bir temel yasa özelliği taşımayan Torba Yasa, asıl olarak “*de facto* yasa” biçimidir. Bu yasa biçimi, 22. Yasama Dönemi’nden itibaren ortaya çıkarak, bugün Türk Tipi Başkanlık ile yapılmak istenen “yürütmenin tek güç olması” arzusuna önemli katkılarda bulunmuştur. AKP dönemi boyunca, muhalefetin tüm eleştirilerine rağmen bu yasa biçiminde ısrar edilmesi ve bunun normal yasa tekniği yerini almasının arkasında yatan temel neden, Türkiye’nin otoriterleşme süreciyle ilişkilidir. Kuşkusuz ki otoriterleşme süreci, yasa yapım usul ve esaslarının kasti şekilde aşındırılması ile paralel yürümektedir.

Torba Yasa, yasaları oldukça hızlı bir şekilde hayata geçirmeye zemin hazırlayan özelliğinden dolayı, toplum tarafından tartışılmadan ve engele takılmadan yasa yapmak isteyen AKP’nin en önemli aracı olmuştur. Torba Yasalar döneminde yasama kurumu güç kaybederken, toplumun gündemi yürütme tarafından belirlenmiştir. Bu gündem belirlenirken yasa teklifleri ile ilgili olan sivil toplum kuruluşları, meslek odaları ve demokratik kitle hareketleri süreçten tamamen dışlanmıştır.

Meclis’e 2001 yılında sadece 1 Torba Yasa, AKP’nin 2002-2007 döneminde ise 2 Torba Yasa gelmiştir. Ancak 2010 yılından sonra sayı hızla artarak, 2011 yılında 35 Torba Yasa getirilmiştir. Torba Yasalar, demokratik ve müzakereci anlayıştan uzaktır. Kuvvetler ayrılığının korunduğu ABD’de, 43 eyalette Torba Yasa yasağı vardır. AKP’nin ilk Torba Yasaları Avrupa Birliği’ne uyum bakımından pozitif bir gösterge çizse de kısa süre sonra Torba Yasalar, birbirinden bağımsız birçok yasayı aynı anda değiştirmek için kullanılmıştır.

Torba Yasa’nın maddelerine değil de kendisine oy verilmesi ise milletvekillerini “ya hep ya hiç” gibi anti-demokratik bir mantığa zorlamaktadır. Bu yolla AKP hükümeti, olumlu birkaç madde koyarak, birçok olumsuz maddenin oylanmasını amaçlamaktadır. Aynı şekilde, toplumun gündemine “olumlu” birkaç yasa maddesi getirip tartışarak, toplumun kabul etmeyeceği değişikliklerin görünmez kılınması amaçlanmaktadır. Yani torba yasa mantığı ölümü gösterip sıtmaya razı etme taktiğine dönüşerek devam etmektedir. M.Ö. 98 yılında Roma hukukuna giren *Lex Caecilla Dida* adlı yasanın ikinci maddesinde “İnsanlar tek bir karmaşık yasada toplanmış farklı konular hakkında bir sonuca varmaya zorlanamazlar”

yazmaktadır. İşte AKP'nin tam olarak yaptığı da binlerce yıl önce dahi yasak olan bu zorlamadır.

2/1908 Esas Numaralı bu Torba Yasa da yukarıda çizilen çerçevenin dışında değildir. Yeni Torba Yasa, ülkede yaşanan ekonomik krizin insanlar üzerinde olumsuz etkisini bir nebze kaldırmak ve 23 Haziran seçimlerine dair bir araç olarak kullanılmak istenmektedir. Buna en iyi örnek köprü cezalarına af getiren ilgili maddedir. Trafığe çıkan yurttaşlara ceza bildirimini yapılmadan aylar sonra fahiş fiyatlarla ceza kâğıtlarının gelmesi AKP'ye tepkilere neden olmuş ve yurttaşlar tarafından cezaların iptal edilmesi talep edilmişti. AKP'nin aylar sonra 23 Haziran'dan bir durak önce cezaları gündeme getirmesi manidardır ve seçim rüşveti anlamı taşımaktadır. Toplumun büyük kesiminin olumlu bakacağı “cezalara af” gündeme getirilirken, diğer yandan sermayenin maliyetleri toplumun sırtına yüklenmekte, toplumun yine aynı büyük kesiminin karşı çıkacağı ekolojik yıkıma katkı sunan kömür madenleri desteklenmektedir. Torba Yasa'da yer alan hurda teşviki ise asıl olarak sıfır araba tüketiminin teşvikini amaçlayan bir düzenleme olması hasebiyle ekonomik krizin itirafı niteliğindedir. Torba Yasa'da yer alan diğer maddelerle AKP'nin tekçi ve merkezîyetçi düşüncesine uygun olarak Savunma Sanayi ile Emniyet Genel Müdürlüğü'nün ilişkisi yakınlaştırılmak istenmekte; işsiz üniversiteliler günden güne çoğalırken, yeni bir üniversitenin kurulması öngörülmektedir. Yani bu Torba Yasa'da da birbiriyle ilgisiz birçok madde yer almaktadır.

Özcesi, 15 farklı yasa ve KHK'de değişiklik yapmayı öngören 2/1908 Esas Numaralı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nde yer alan “yeni üniversite”, “cezalara af”, “hurda teşviki” gibi pozitif algı üreten cümleler, AKP'nin otoriterleşme sürecini desteklerken, 23 Haziran seçimleri için sunulmuş bir rüşvet olarak, Torba Yasa'nın arkasında yatan mantığın edebikelamlarıdır.

Oysaki Türkiye ciddi bir ekonomik krizin içerisinde iken, bu rüşvet torbası krize derman olmaktan çok krizi derinleştirecek bir anlayışın ürünüdür. Türkiye'de ekonomik krizin yansımaları olan geçim sıkıntısı, işsizlik sorunu, genç ve kadın işsizliği, borçlar gibi temel başlıklarda; ekonomik krizin hızlandırıcısı olan siyasi krizin yansımaları olan otoriterleşme, hukukun askıya alınması, düşünce ve ifade özgürlüğü gibi konularda tek bir düzenleme, ilgili yasa teklifinin içeriğinde bulunmamaktadır.

Bu yönüyle, torba yasa teklifi sorunları çözmekten çok erteleyen ve/veya derinleştiren maddelerle doludur. Bir kez daha görülmüştür ki; AKP iktidarı ülkedeki ekonomik krizi yönetememekte, yazdığı reçeteler krizi derinleştirmekten öteye gidememektedir.

MADDELERE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

Madde 2

Eğitim hakkı, en temel insan haklarından biridir. Bu hakka tüm yurttaşların eşit, parasız, anadilinde erişebilmesinin koşullarının sağlanması bu ülkeyi yönetenlerin kamusal bir ödevidir. Yüksek öğrenim de bu hak ve ödevin önemli bir ayağını oluşturmaktadır. Halkların Demokratik Partisi, yeni eğitim kurumlarının, yeni üniversitelerin açılmasının karşısında değildir. Bilakis, tüm yurttaşların bu hakka erişebilmesinin önünün açılmasını, bunun için de kamusal kaynakların önemli bir bölümünün temel bir insan hakkı olan eğitime ayrılmasını savunur. Ancak ne yazık ki ülkeyi yaklaşık 17 yıldır yöneten zihniyet, eğitim hakkını ticarileştirmiştir, meta haline getirmiştir. Dahası, eğitimde başarıyı niceliğe sıkıştırmıştır. Ülkedeki eğitimin gelişmişlik düzeyini açılan yeni “üniversiteler” ile bir tutmaya kalkışarak, hatalı bir aritmetik kurguya yaslanmıştır. Nicelik ile nitelik arasındaki kadim tartışmada niceliğin kendisini teknik bir biçimde, bir başarı gibi sunma politikasını savunagelmıştır. Çok sayıda üniversite kurmuş olmanın eğitimdeki gelişmişlik düzeyini yukarıya taşıdığı zannına kapılmıştır. Oysa alelacele kurulan gerek kamu gerek vakıf üniversiteleri ne yazık ki üniversiter eğitim vermenin asgari koşullarını dahi yerine getirmekten uzaktır. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı’nın da ifade ettiği gibi çeşitli kriterlere göre hesaplanıp çeşitli zamanlarda dünya kamuoyuna açıklanan “dünyanın en iyi 500 üniversitesi” listelerinde ne yazık ki Türkiye’den bir tane dahi üniversite yer almamaktadır. Üzerinde asıl durulması gereken yükseköğretimin kalitesi iken, “en çok üniversite açan biz olacağız” obsesyonuyla ve bir yarış havasıyla yükseköğretim sorununa yaklaşılmaması büyük bir hatadır. 12 Eylül darbesinin otoriter-baskıcı bir kurumu olan Yüksek Öğretim Kurulu (YÖK) hala varlığını devam ettirirken; bu ülkenin değerli akademisyenleri “barış hakkı”nı savundukları için üniversitelerden atılıp sivil ölüme terk edilmek istenirken; öğrencilerin barınma, öğrenim kredisi gibi sorunları ortada dururken, altyapısı tam anlamıyla hazırlanmadan “yeni” üniversiteler açılmak istenmesi samimiyetten uzaktır.

Oysa kamuoyu, altyapısı hazırlanmadan açılan yeni kamu üniversitelerinin, hükümete yakın çevrelere “iş yeri” açarak akademik kadro yaratmak gibi bir misyonunun olduğunu düşünmektedir. Ayrıca, yine kamuoyu tarafından yeni kurulan vakıf üniversitelerinin çoğunun ise yurttaşların eğitim hakkını kullanabilmesi amacıyla ziyade, belirli politik nepotist ilişki

ağlarıyla ticari faaliyet oluşturup para kazanma amaçlı olduğu değerlendirilmesi de yapılmaktadır. Şimdi de yine yeni bir vakıf üniversitesinin kurulması istenmektedir.

2/1908 Esas Numaralı bu kanun teklifinde İstanbul’da Bulut Eğitim Vakfı’nca kurulması öngörülen “İstanbul Galata Üniversitesi”nin kuruluş aşaması da ne yazık ki yasama etiği açısından oldukça sorunludur. Kanun teklifinin Plan ve Bütçe Komisyonu’ndaki görüşmelerinde söz konusu vakfın tek bir temsilcisi dahi yer almamıştır. Vakıf yöneticileri kurmak istedikleri üniversiteye ilişkin komisyon üyelerini bilgilendirme gereği dahi duymamışlardır. Bu durum yasama etiğine aykırı bir durum teşkil ederken, Plan ve Bütçe Komisyonu’nun saygınlığına ilişkin tartışmaları arttırmıştır. Komisyon üyeleri hangi ihtiyaca karşılık bu üniversitenin açılmak istendiği hakkında bilgi sahibi değildir. Öte yandan bu etik meselenin yanı sıra yasama tekniği açısından kurulmak istenen bir vakıf üniversitesinin Plan ve Bütçe Komisyonu’ndan ziyade Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Komisyonu’nda da enine boyuna tartışılarak görüşülmesinin daha doğru olacağı açıktır.

Madde 3, 4, 5, 6

Kamuoyuna yansıyan bilgilere göre Temmuz 2018’de çıkarılan bir KHK ile TRT’de bir “yeniden yapılandırma” süreci başlatılmıştır. Yakın zamanda da bu sürecin bir parçası olarak bir İstihdam Fazlası Personel (İFP) listesi açıklanmıştır. Buna göre aralarında spiker, prodüktör, muhabir gibi nitelikli personellerin bulunduğu 169 tecrübeli TRT emekçisi İFP denilerek başka kurumlara gönderilmek üzere Devlet Personel Başkanlığı’na bildirilmiştir. Ancak İFP listesinin açıklanmış olması akıllarda bazı soru işaretleri uyandırmış durumdadır. Bir yandan kurumun içerisinde “İstihdam Fazlası Personel” var denilip TRT emekçileri atıl durumda bırakılırken, diğer yandan dışarıdan yüzlerce kişinin şirketler üzerinden işe alındığı söylenmektedir. TRT’de daha önce de 1786 kişinin “teşvik” adı altında “ikna odaları” vasıtasıyla emekli edildiği hatırlandığında, TRT’de tarihin en büyük siyasi kadrolaşmalarından birinin yaşandığını ifade etmek mümkündür. Yapılmak istenen bu yasal düzenleme de, işte bu sürecin bir parçasıdır. 2/1908 Esas Numaralı bu kanun teklifinin 3 ila 6’ncı maddeleri, 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu’na ek maddeler ihdas etmek suretiyle, yakın zamanda kamuoyuna yansıyan İFP’lere ilişkin özel bir yasal düzenlemedir. Yani TRT’de siyasi kadrolaşmanın gerçekleştirilebilmesi için hazırlanmış özel bir yasal düzenlemeyle karşı karşıyayız.

Kurumun emekçileri, esas hedefin 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu olduğu; yapılmak istenenin ise iş güvencesi olmayan, özlük haklarından arındırılmış, hukuk karşısında çaresiz bırakılmış yeni istihdam şekli ile tüm kamu personelinin geleceğinin karartılması olduğu uyarısında bulunmaktadır. Açıktır ki bu yasal düzenleme kanunların kişilere özel çıkartılamayacağı, kamu yararı gözetilmesi gerektiği gibi evrensel hukuk ilkelerini ihlal etmektedir.

Öte yandan bu maddelerin Plan ve Bütçe Komisyonu'ndaki görüşmeleri esnasında TRT yetkilisinin, komisyonun muhalefet üyeleri tarafından TRT'nin tarafsız kamu yayıncılığı yapma ilkesini ağır bir biçimde ihlal ettiği eleştirisine karşılık, TRT'nin yayınlarını "milli menfaat" kriteriyle gerçekleştirdiğini ifade etmesi, hukuksuzluğun ve ayrımcılığın itirafı olmuştur. Oysa TRT, ülkedeki tüm yurttaşların vergileriyle faaliyetlerini sürdüren bir kamu kurumudur. Ülkeyi yönetenlerin özel yayın kurumu değildir. Dolayısıyla tüm yurttaşları kapsmalıdır. Ülkedeki tüm siyasi görüşlere eşit mesafede durmalıdır. Ancak gelinen noktada TRT, uzunca bir süredir siyasi iktidarın bir borazanı olmuştur. Dahası TRT yetkilisi, bu taraflı ve ayrımcı yayın politikasını kendisini yasamanın yerine koyarak siyasi gerekçelerle savunup yanı sıra ısrar ettiklerini göstermiştir.

Madde 7

Bu madde madencilik faaliyeti yapılan bir alanın ruhsatlarının bölünerek, aynı alan için birden fazla ruhsatlandırmanın yapılabileceğini belirtmektedir.

Bu düzenleme, faaliyet alanı bütün olduğu halde, söz konusu alanda yapılan faaliyetlerin birbiriyle ilişkisizmiş gibi ruhsatlandırılmasına, aynı alandaki faaliyetlerin toplam çevresel etkisinin gözden kaçırılmasına neden olacaktır. Bir alanda, kömür madenciliği, kömür eleme ve kırma, birkaç tane termik santral gibi birkaç ilişkili iş yapılabilmektedir. Bu faaliyetler birbiriyle ilgisiz, küçük projeler olarak projelendirilebilecek ve ÇED olumlu raporu almak kolaylaşacaktır. Daha önce benzer durumlar Türkiye'nin muhtelif yerlerinde yaşanmıştır. Çanakkale Çan'da yapılan termik santraller bu yöntemle ÇED olumlu raporu alabilmişlerdir. Hâlbuki aynı sahada yapılan faaliyetler çevresel vb. etkileri açısından bütündür, ayrı ayrı ele alınamaz. Kümülatif etki hesaba katılarak çevresel etki ve sağlık etki değerlendirmesi yapılması elzemdir. Ayrıca, aynı alanda bölünmüş ruhsatlarla çalışan, birbirinden haberdar olmayan madencilik faaliyetlerinin Ermenek'teki gibi bir katliama neden olabileceğini göz önünde bulundurmamak gerekmektedir.

Madde 8

Bu madde ile yapılan değişiklik madencilik alanında faaliyet gösteren, madenin işletme hakkını alan şirketlere, işçilerin fazla çalışma ücreti, yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri vb. ile ilgili doğan ek ücretlerin veya maliyet artışlarının devlet tarafından desteklenmesini düzenlemektedir. Ancak Kanunun yürürlükteki haliyle maliyet artışları tamamıyla “fiyat farkı” olarak ödenirken, bu düzenleme ile devletin bu fark için destek verebileceği belirtilmektedir. Bu değişiklik basitçe bir ekonomik kriz kabulü olarak görülebilir. İşçilerin fazla mesai vb. nedenlerle hak ettikleri fark ücretlerinin işletmeyi üstlenen şirketler tarafından karşılanıp karşılanmayacağı ise bir muammadır.

TMMOB Maden Mühendisleri Odası bu madde değişikliğine ilişkin aşağıdaki yorumu tarafımıza iletmiştir: “Soma Faciası ile birlikte, yeraltı kömür işletmelerine mevzuat değişikliği sebebiyle meydana gelen maliyet artışlarının desteklenmesi adına teşvik uygulaması getirilmiş, sektörün mağduriyeti azaltılmıştır. Mevcut kanunda teşvik ile ilgili uygulama var iken, bu değişiklik ile beklenen sonuç gerekçe maddesinde açıkça belirtilmelidir. Kanun taslağında maliyet artışlarından dolayı destek verilebileceği belirtilmekte; ancak bu desteğin hangi esaslara göre verileceği, hangi kriterler baz alınarak, ne kadar süre ile verilip verilmeyeceği açıklanmamaktadır. Sektörü ilgilendiren bu tür düzenlemelerin açık, net kriterlerle yapılması; herkese eşit, adil ve kamu/özel ayrımı yapılmaksızın uygulanması sağlanmalıdır. Sonuç itibariyle desteğe neden olan maliyet artışlarına ait giderlerin ruhsat sahibi/rödövensçi tarafından belgelendirilmesi ve ödemenin ise ruhsat sahibi üzerinden yapılacak şekilde teklifin düzeltilmesi gerekmektedir.”

Madde 9, 10

Öncelikle söz konusu iki madde değişikliği önerisinin henüz Şubat 2019’da yürürlüğe girmiş olduğunu belirtmek gerekir. Bu durum yasamanın kalıcı ve planlı bir şekilde değil, esnek ve anlık ihtiyaçları gidermek üzerine kurulu olduğunun göstergesidir. Uzman kurum veya kuruluşların, meslek odalarının yasama sürecine dahil edilmemesi, görüşlerinin alınmaması bu tür uygulanamaz veya uygulamada hatalar doğuran yasaların oluşmasının en büyük nedenlerinden biridir.

Madde 11

Bu madde ile Savunma Sanayi Fonundan Emniyet Genel Müdürlüğü'ne yapılacak olan mali aktarımların “acil hallerde” olacağına dair ibare kaldırılmış, bu yönüyle Fon'dan EGM'ye aktarımlar normalleşmiş/norm haline gelmiştir.

Bu kapsamda, Savunma Sanayi Fonu kuruluşu itibarıyla savunma sanayinin geliştirilmesi için mali kaynakların aktarıldığı ve Fon kullanımının bu gelişmeye sabitlendiği gerçekliğine sahiptir. Bu sabitleme bir norm olarak toplanan kaynakların savunma sanayi dışındaki alanlarda kullanılmasının önüne geçer. Bu düzenleme öncelikle söz konusu Fon'un kullanım amacını saptıran bir niteliğe sahiptir. Bu açıdan Fon'un EGM veya başka bir kuruma harcanması yeni tartışmaları beraberinde getirmektedir.

Bu yeni tartışmaların temel zemini fon karnesidir. Kuşkusuz ki, AKP'nin Fon karnesi negatiftir. İşsizlik Fonunun işverenlere harcanması, kamu harcamaları için kullanması gibi örnekler Fon karnesinin negatif görüntülerinden biridir. Nitekim Savunma Sanayi Fonunun EGM başta olmak üzere diğer bazı kurumlara harcanması ve harcama önündeki “istisna” durumların “norma” dönüştürülmesi de Fon kullanımında AKP'nin negatif görünümünü arttırmaktadır.

Negatif görünüm kendisiyle birlikte çokça tartışmayı getirmektedir. AKP'nin içeride ve dışarıda militarist politikaları öncülüne alması, bu tartışmaları çeşitlendirmekte ve alevlendirmektedir. Özgür Suriye Ordusu gibi yapıların finansmanı ve/veya dış ülkelerdeki müdahalelerin finansmanı gibi konular bu tartışmaların başında gelmektedir. Zaten örtülü ödenekteki şeffaf olmayan durumun üstüne, bir de Fon kullanımlarında istisnaların norma dönüştürülmesi ve denetimleri yapan Sayıştay'a yönelik müdahaleler şaibeleri arttırmaktadır.

Nihayetinde, Fon'da bulunan kaynakların öncelikle çatışmaya değil, barışa kullanılması gerekmektedir. Bu kapsamda, içeride ve dışarıda barışçıl politikalar uygulanması hem iç huzuru hem de dışarıda olası çatışma risklerinden uzak kalmayı getirecektir. Dolayısıyla kaynaklar halka hizmet için kullanılacak; ekonomi, toplum ve siyaset üçgeninde toplumsal kazanım en yükseğe çıkabilecektir. HDP olarak tutumumuz, çatışmaya değil, barışa ve topluma kaynak aktarılmasıdır. Fakat AKP'nin gerilimden, çatışmadan yana taraf olmasından mütevellit, bu politikalara ayrılan kaynakların toplandığı Fon'un yine tartışmalara yer vermeyecek şekilde işletilmesi gerekmektedir.

Madde 12

Türkiye dahil olmak üzere, ulus-devletleşme sürecini yaşayan ülkelerin bir çoğu, kendi varlıklarını kabul ettirmeleri gayesiyle coğrafyaları üzerinde bir takım değişiklikler yapmışlardır. Bu değişikliklerin uygulanma süreçlerinde ne yazık ki özne, insan yerine sınırları belirlenmiş toprak parçaları olduğundan, insani boyutlarda yaşanacak her türlü problem göz ardı edilmiştir. Bunlardan en belirgin olanlarından biri asimile etmenin bir formülü olarak ortaya çıkmış olan “yer adlarının” değiştirilmesi pratiğidir.

Milliyetçi politikalarla ulus-devletleşme süreci içerisinde yararlı olacağı düşünülen bu uygulama ile binlerce yer adı, başta Kürtçe, Ermenice, Rumca ve Süryanice olmak üzere Anadolu topraklarındaki kadim halkların dillerinden olması, herhangi bir etnik kökeni çağrıştırmaması, başka dine ait bir simgeyi çağrıştırmaması gibi nedenlerle değişime uğratılmıştır.

Bölge isimlerinin değiştirilmesi, o toprağın sahiplerinin geçmişleriyle bağlantısını kesmek, yeni devletin mevcudiyetine zararlı olabileceğine inanılan etnik unsur ya da farklı kültüre sahip öznelerin tarihsel belleklerini silmek ve milli devletin tahayyül ettiği ‘makbul özne’nin yaratılması için uygun ortamın oluşturulmasını sağlamak amacına yöneliktir. Ulus devletleşme süreçlerinde yer adlarıyla ilgili olarak yapılan değişikliklerin arka planında, genellikle egemenliğin kaynağına bir meşruiyet zemini yaratma ve devletin kendi kadimliğine yaptığı vurguyu ortak kültür ve benliğiyle zaafa uğratan farklı etnisitelerin öznelerini pasifize ederek yeni siyasal sistemle uyumlu hale getirme düşüncesi yatar. Buradaki temel sorun, sadece demografik olarak değil, aynı zamanda tarihsel kıdem itibarıyla da o toprakların “gerçek sahibi” olunduğunu kanıtlamaktır.

Türkleştirme temeliyle yapılan bu değişimler neredeyse Türkiye coğrafyasındaki hemen hemen her bölgede gerçekleştirilmiştir. Özellikle Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde yapılan Tunceli (Dêrsîm) gibi değişiklikler devletin oraya ne denli yoğunlaştığının göstergesi olmuştur. Nitekim her ne kadar yer isimleri devlet tarafından değiştirilmişse de, halklar bildikleri isimleri günümüzde de kullanmaktadırlar.

Torba yasada geçen, “Başlılı” ilçesinin adının “Başlılı” olarak değiştirilmesine gerekçe olarak gösterilen “vatandaşlar arasında öyle kullanılıyor” ifadesi, bu sonuçlara dayandırıldığında, olması gerektirir. Şu anki yönetim, eşitlik ilkesi gereği asimilasyon ve milliyetçilik politikalarının bir uzantısı olan bu uygulamalara artık bir son vermeli, deyim yerindeyse bu konuda bir iade-i itibarda bulunmalıdır. Ancak bu şekilde kendi tarihi, milletiyle barışık; kendi halkına saygı duyan bir devletten söz edilebilir.

Madde 13, 14

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın verdiği görüşe göre, söz konusu 14'üncü maddede, "...5686 sayılı jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular kanunun da bazı değişiklikler yapılarak 'çoklu kaynak alanlarının bulunduğu' alanlarda kurul tarafından yapılacak iş ve işlemlerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından verileceğine ilişkin şekli düzenlemeler yapılmıştır." Ancak bu şekli düzenlemelerin ötesinde; "kamu yararı" ilkelerinin keyfi bir biçimde belirlenmesinin önüne geçilmesine yönelik düzenlemelerin yapılması gerekmektedir. Sıkça halk ayaklanmalarıyla kendini gösteren jeotermal kaynaklar alanındaki ekolojik yıkım göz önüne alınmalıdır. Bu anlamda, halk sağlığına ilişkin oluşan sorunların çözümüne dair düzenlemelerin yapılması bir ihtiyaçtır.

Yine TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın görüşüne göre "...Ruhsat hukuku dahil olmak üzere, uygulamada birçok eksiklik, hatta Aydın, Manisa, Denizli, Çanakkale gibi jeotermal kaynak bakımından zengin olan birçok kentte halk ile yatırımcıları karşı karşıya getiren, yoğun tartışmalara neden olan çok sayıda sorun bulunmasına rağmen, bu sorunların görmezden gelinerek... şekli düzenlemelerle uğraş(ıl)ması kabul edilemez."

Söz konusu madde, aynı alanda farklı yatırımların yapılabilir olması durumunda hangi yatırımın öncelik tanınarak yapılacağını belirleme yetkisini Bakanlığa vermektedir. Kanunun mevcut halinde "kamu yararı" tespitinin bir kurul tarafından tespiti öngörülmekteydi. Ancak işbu madde değişikliği ile kamu yararını belirleme yetkisi ilgili Bakanlığa verilmektedir. Herhangi bir alanda hangi yatırımların ne şekilde yapılması gerektiğine karar verme sürecinde söz konusu bölgede yaşayan yurttaşların söz sahibi olması gereklidir. Dolayısıyla yatırım projeleri arasındaki çakışmada bakanlıklarla ilişkileri olan şirketin çıkarları değil, oradaki yurttaşların ne istediği ön planda olmalıdır.

Madde 15

Bu madde ile 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nden, eski adıyla Boğaziçi Köprüsü'nden, araç sınıfları itibarıyla geçişi yasaklanan araçların, köprüden geçmeleri nedeniyle aldıkları cezaların affı ve ödenmiş cezaların iadesi sağlanmak istenmektedir. 1/1/2019 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, araç sınıfları itibarıyla 15 Temmuz Şehitler Köprüsü'nü kullanmaları yasak olan araç sahiplerine, hatalı geçişleri için idari para cezası

verilmeyecek, verilmiş idari para cezaları tebliğ veya tahsil edilmeyecek; varsa, daha önce yapılan ceza tahsilatları da iade edilecektir.

Halkı vergiye, vatandaşı her fırsatta cezaya boğmayı sürdüren AKP iktidarı tarafından, ulaşım hakkı konusunda da çarpık politikalar izlemekte, köprü geçiş ücret ve ceza düzenlemeleriyle vatandaşı zor durumda bırakacak uygulamalara gidilmektedir. Köprü geçiş cezası olan pek çok vatandaş, kendilerine tebliğ edilen cezaların sahip oldukları araçların değerinden bile fazla olduğunu dile getirerek içine sokuldukları durumun vahametinden yakınmaktadır. Bu noktada tartışılması ve müdahale edilmesi gereken, esas olarak, köprü geçiş ücret ve ceza oranlarının yüksekliği iken; söz konusu teklifle, “hatalı” düzenlemelerden kaynaklanan orantısız cezaların affı yoluna gidilmekte, yüzeysel ve geçici çözümler üretilmeye çalışılmaktadır. Bu bakımdan, sözünü ettiğimiz teklifin bir “seçim düzenlemesi” olduğu da aşikârdır.

Sonuç olarak, AKP iktidarının kendi eliyle yarattığı mağduriyetleri -yalnızca- bir süreliğine ortadan kalmaya yarayacak düzenlemeleri değil; mağduriyetin tamamen önüne geçmeyi hedefleyen köklü reformları hayata geçirmek gerekmektedir. Bu bağlamda, yapısal değişikliklere gidilmesi, köprü geçiş ücretlerinin halkın ödeyebileceği şekilde düzenlenmesi, gerekirse af kapsamının genişletilmesi desteklenmelidir.

Madde 17

Sendikalaşma, temel insan hakları arasında yer alan ve ülkenin sosyo-ekonomik, sosyo-politik, demografik özelliklerinin, işgücü piyasasının yapısının ve hukuk kurallarının etkisi altında şekillenen bir örgütlenme biçimidir. Türkiye’de de Anayasal güvence altında olan sendikal örgütlenme hakkının kullanılabilirlik düzeyi, çok sayıda faktörün etkisi altında belirlenmektedir. Yürürlükteki mevzuatın ilgili hükümlerinin ve işgücü piyasasının yapısal özelliklerinin yanı sıra işsizliğin ve işsizlik korkusunun boyutları ile sendikaların işlevselliği ve güvenilirliği de bu faktörler arasındadır.

Kasım 2012’de yürürlüğe giren 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Yasası’nın, sendikal örgütlenme hakkının kullanılmasına ilgili sorunları ağırlaştıran 25. maddesi, konunun güncelliğini ve önemini artırmıştır. Örneğin, 25. maddenin 3. fıkrasında “İşçiler, sendikaya üye olmaları veya olmaları, iş saatleri dışında veya işverenin izni ile iş saatleri içinde işçi kuruluşlarının faaliyetlerine katılmaları veya sendikal faaliyette bulunmalarından

dolayı işten çıkarılamaz veya farklı işleme tabi tutulamaz” şeklinde bir tanımlama yapılsa da, bazı işyerlerinde, sendika üyesi personel arasında ‘iktidara yakın’ olarak addedilen sendikalara üye olmamaları durumunda iş akdinin feshedileceği ve kanunların kendilerine tanıdığı atama, görevde yükselme gibi haklardan mahrum kalacakları yönlü baskılar yapıldığı kamuoyuna yansımaktadır.

İşçi haklarının korunması ve iş kollarında birden fazla sendikanın temsiliyetinin sağlanması amacıyla, kanun teklifinde yer alan bir yıllık sürenin üç yıl, yüzde bir (% 1) olarak belirlenen oranın ise binde beş (% 0,5) olarak revize edilmesi sendikalaşma için, kısmen de olsa, etkin bir adım olacaktır.

Madde 18

Kamuoyunda büyük tartışmalara yol açan ve tütün üreticilerine ağır yaptırımlar getirmeyi öngören düzenleme 1/884 Bazı Vergi Kanunları ile Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısının yasalaşmasıyla gündeme gelmişti. O dönem getirilen düzenlemelerle 4733 sayılı Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun’da; 4760 sayılı ÖTV Kanunu’nda; 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu’nda değişiklik yapılmış ve küçük tütün üreticilerinin üretim yapmaları zorlaştırılmış, yapmaları halinde cezai müeyyideler sertleştirilmiş, ürettikleri tütünü birlikte sattıkları ürünlere yeni vergiler getirilmişti. Cezaların uygulama tarihi olarak da 01.07.2019 tarihi belirlenmişken şimdi bu düzenlemeyle yürürlüğe girme tarihi 2 sene ertelenmektedir.

O dönem getirilen yasa tasarısına hazırladığımız şerhte şunu belirtmiştik: “Sarmalık kıyılmış tütün üretimi yapılan alanlarda farklı bir tarımsal faaliyet olmadığı gibi, kırsal bölgelerin önemli geçim kaynaklarından olan hayvancılığın da ekonomik bir kaynak yaratacak etkinlikte bulunmamasından dolayı üreticilerin başka bir gelir kaynağı ve/veya mesleki yeterlilikleri bulunmamaktadır. Bahse konu bölgelerin dağlık yapısı ve engebeli olmasından dolayı tarıma elverişli alanların oldukça sınırlı olması, hane başına düşen arazi miktarını sadece 1 ile 5 dekar arası olması, tütüne alternatif bir bitkisel ürün yetiştirme imkânı ve teknik bilgi/alt yapısının olmaması ve üreticilerin % 87,5’inin tütün dışında bir gelir elde etme imkânının bulunmaması üreticilerin tütün üretimini tercih nedenleri arasında sayılabilir.

Ayrıca bölge ekonomisinde bugün olduğu kadar geçmişte de en önemli gelir kaynağının her zaman için tütün üretimi olduğu yapılan alan çalışmasından anlaşılmıştır. Bölge tütününün süreklilik arz eden talebe dayanan pazar yapısı, tütün üreticilerinin hiçbir zaman farklı bir tarımsal ürün ya da ekonomik faaliyet geliştirmek gibi bir zorunlulukları olmamasını da beraberinde getirmiştir. Bu bakımdan kıt kanaat geçimini sağlayan bu ailelere yeni şartlar dayatmak esasında üretici aileleri tütün alanından çıkmaya zorlamaktır.”

Yasanın çıktığı dönemde işaret ettiğimiz sorunlar bugün karşımıza çıktığı için getirilen ceza erteleme teklifi bu sorunların çözümü için kalıcı bir çözüm oluşturmayacaktır. Mevcut durumda kısılmış tütün ticaretinin büyük kısmı yasadışı yollarla devam ettiği için, yapılan ÖTV düzenlemeleri ile hâlihazırda KDV dahi alamadığımız bir alanda vergi geliri elde etmek mümkün olmayacaktır. Kalıcı bir çözüm için bu alanda yapısal tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Madde 19

Hurda teşvikini arttıran bu düzenlemeyle ekonomik kriz nedeniyle daralan otomobil piyasasının canlandırılması amaçlanmaktadır. Yani ülkenin içerisinde bulunduğu kriz itiraf edilerek otomotiv piyasası özelinde daralan talebin kamusal teşvikle genişletilmesi hedeflenmiştir. Esasen, iktisadi olarak faydalı ömrünün sonuna gelmiş eşyaların kullanımdan çıkıp hurdaya ayrılması ekoloji, yeni talep, yeni teknolojiler ve geri dönüşüm bakımından önemlidir. Etkin bir hurda piyasasının varlığı yalnızca çevrenin kirlenmesini önlemek, sanayiye yeni girdiler sağlamak bakımlarından değil, aynı zamanda otomobile yeni talep yaratmak ve yeni otomobil teknolojileri üretmek bakımlarından da vazgeçilmezdir. Yani otomotiv piyasası özelinde etkin bir hurda piyasasının varlığı canlı bir otomobil talebinin varlığının önkoşuludur. Ancak Türkiye’de hurda piyasası yeterli gelişmişlik düzeyine sahip değildir. Kamusal müdahale ile bu piyasanın gelişmesinin önü açılabilir. Devletin verdiği “hurda teşviği”, daha önce gerçekleşmeyen bir otomobil talebinin gerçekleşmesine neden olarak üretimin, istihdamın ve vergi gelirlerinin artmasına neden olabilmektedir. Tabii burada hurda piyasalarında gerek parça ve gerekse malzeme olarak yeni değerler de yaratılmış olmaktadır. Ancak tekrar altını çizmek gerekirse şayet hurdaların işlendiği canlı ve gelişkin bir hurda piyasası söz konusu olmazsa, bu türden teşviklerin çevreye zararının olacağı unutulmamalıdır.

Dolayısıyla bu düzenleme tüketicilerin lehine bir düzenleme olarak değerlendirilebilir. Ekolojik açıdan da olumlu sonuçlara sahip olabilecek bir düzenleme olduğunu ifade etmek mümkündür. Ancak sadece hurda teşvikiyle otomobil piyasasının sorunları çözülemez. Böylesi teşvikler, krizden çıkıp günü kurtarmak için geçici olumlu katkılar sağlayabilir. Uzun dönemli kalıcı bir dönüşüm için ise etkin bir hurda piyasasının varlığının koşulları yaratılmalıdır. Bunun sağlanabilmesi için daha kapsamlı düzenlemeler yapılması gerektiği açıktır. Öte yandan söz konusu düzenlemenin niçin örneğin traktör ve motosiklet gibi tüm motorlu kara taşıtlarını kapsamadığı sorusu ortada kalmıştır. Yine hurda teşvikine ilişkin bir düzenlemenin dahi Cumhurbaşkanı tarafından belirleniyor olması “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” adı verilen sistemin ne kadar yoğun bir merkezileşme yarattığını da göstermektedir.

Madde 20

Bu madde ile “Yüksek Öğrenim Kurumlarının Araştırma ve Geliştirme Projelerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname”nin adı Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’nın Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimcilik Faaliyetlerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname” olarak değiştirilmek istenmektedir.

Bu madde ile değiştirilmesi önerilen 8 inci madde henüz 02/07/2018 tarihinde düzenlenmiş ve kabul edilmiştir. Bu kadar kısa süre sonra tekrar düzenlenmeye çalışılmasının nedenleri ise yalnızca uygulamadan doğan tereddütlerin giderilmesi olarak açıklanmıştır. Fakat uygulamada nasıl sıkıntıların doğduğu ve hangi düzenlemeler ile bu sıkıntıların önüne geçileceği gerekçe olarak belirtilmemiştir. Bu durum yasama biçimine dair önemli bir sorunu işaret etmektedir.

Öncelikle Yükseköğretim alanında görev yapan öğretim elemanları ve diğer kamu görevlilerinin program ve projelerde görevlendirilmelerine dair düzenlemenin Yükseköğretim alanındaki tüm bileşenlerin görüşleri alınarak yapılması gerekir. Zira hâlihazırda, Kanun Hükmünde Kararname’nin adından “yükseköğretim kurumları” ibaresi dahi çıkarılmış bulunmaktadır. Örneğin söz konusu yasa tasarısı hazırlanması öncesinde, Yükseköğretim alanında binlerce üyesi bulunan Eğitim-Sen’in görüşü alınmamıştır.

Kamu kuruluşları ile vakıflarda görevlendirme, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 38’inci maddesi ile yürütülmektedir. Ancak bu madde hükmüne göre, “Öğretim elemanları;

ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversiteleri yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilir.” Bu anlamda taslak metinde buna paralel bir düzenlemeye yer verilmemiş, sadece görevlendirmelerin 38’inci maddeye göre olacağı belirtilmiş ise de uygulamada görevlendirmelerin bu şekilde olup olmayacağı ya da çıkarılacak yönetmelikte 2547/38’inci maddeyi daraltacak bir hükme yer verilip verilmeyeceği belirsizdir. Bu durum öğretim elemanlarına veya kamu görevlisi olmayan uzmanlara sağlanan ödenekten döner sermayeye pay aktarımının önünü açabilecektir.

Diğer yandan, Anayasa’nın 130’uncu maddesinde üniversiteler; “çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yaygın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip” kurumlar olarak tanımlanmıştır. Mevcut taslakta ise Kanun Hükmünde Kararname’de Yükseköğretim Kurumları ibaresi çıkarılmış, harcamaların bakanlık bütçesinden yapılacağı düzenlenmiş, hibe niteliğindeki tutarların ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin proje adına açılacak hesaplarda izleneceği belirtilmiştir. Bu düzenleme, Anayasa’nın 130’uncu maddesinde tarif edilen özerkliğe aykırıdır.

Erol Katırcıoğlu
İstanbul

Garı Paylan
Diyarbakır

Necdet İpekyüz
Batman

MUHALEFET ŞERHİ

24 Haziran seçimleri sonrasında Türkiye Cumhuriyeti anayasal düzeninde bir takım değişiklikler meydana gelmiş ve “Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi” yürürlüğe girmiştir. 1982 Anayasası’ nın 8. Maddesinde düzenlenmiş yürütme yetkisi, madde metninden “Bakanlar Kurulu” ibaresinin çıkarılması sonrası Cumhurbaşkanı’na devredilmiştir. Bakanlar Kurulu tarafından düzenlenerek TBMM’ye gönderilen kanun tasarıları ortadan kalkmıştır. Artık yalnızca parlamento üyeleri kanun teklifi verebilmektedir.

Bugün, hükümetin esas yasama yöntemi haline gelmiş torba kanunların, ne yeni sistemin verimli çalışmasına ne de parlamentodaki müzakere kültürüne herhangi bir katkısı bulunmamaktadır. Bugünkü yapıları ile torba kanunlar; bürokrasi ve Meclis arasında doğan boşluk ve uyuşmazlık, demokratik usul ve esasların çağdaş standartlarda uygulanmasının önüne geçmektedir. Meclis’ in kanun yapma kalitesi düşmüştür.

Bu sebeple, artık bir yıla yaklaşmakta olan yeni sistemin daha sağlıklı ve verimli çalışmasını sağlamaya yönelik bir yapının inşa edilmesi elzemdir. İşler bir demokratik yapı, verimli bir yasama, torba kanunlar vasıtasıyla yürütülemez. TBMM’ nin bu yöndeki eksiklikleri giderecek düzenlemeleri hem yasal, hem de parlamentoda grubu olan siyasi partilerin üzerinde mutabık olacağı teamüller üzerinden gerçekleştirmesi gerekliliğine inanmaktayız.

2/198 Esas Numaralı Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi, TRT çalışanlarının disiplin iş ve işlemlerinden, Maden Kanununa, Turizm ve hurda araç teşviklerinden, üniversite kurulmasına kadar birçok farklı başlıkta ihtisas gerektiren kanunların birlikte yer aldığı bir kanun teklifidir.

Maddeler Üzerinde Görüşler;

Madde-1; Madde ile Kültür ve Turizm Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğünün, 2252 sayılı Kanun kapsamında yürüttüğü görevleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muaf tutulması amaçlanmaktadır. Ancak, bu muafiyetin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine etkisinin olmaması öngörülmektedir.

Her ne kadar yaşanan aksaklıkların giderilebilmesi adına madde için kabul oyu kullanılmış ise de, kanun dilinin sadelikten ve açıklama kabiliyetinden uzak ve Devlet Muhasebesi sistemindeki birliği bozucu nitelikte olduğu değerlendirilmektedir.

Madde-2; Madde ile İstanbul’da Bulut Eğitim Vakfı tarafından İstanbul Galata Üniversitesi adıyla yeni bir vakıf üniversitesi kurulması öngörülmektedir.

Türkiye’ nin genç nüfusu ve eğitim ihtiyacı göz önüne alınarak, gerek devlet eliyle gerekse de vakıflar üzerinden eğitime yapılan her türlü yatırımın önünü açma gayesiyle maddeye kabul oyu verilmiş olsa da, bir üniversite kurulmasına ilişkin düzenlemenin

Meclis İç Tüzüğü'nde görevleri açık bir şekilde sayılmış olan Plan-Bütçe Komisyonu'nda görüşülmesini yanlış bulmaktayız.

Bu durum, yukarıda belirttiğimiz üzere İhtisas Komisyonlarının etkisini sınırlandırırken kanun yapma kalitemizi de düşürmektedir.

Madde-3; Madde ile, TRT personeli hakkında disiplin cezaları ve uygulamasına ilişkin bir dizi değişiklik öngörülmüştür.

Hiç kuşkusuz, TRT bir kamu kuruluşudur ve kuruma bağlı çalışan personele ilişkin disiplin cezaları da yasaya dayanmalıdır. Lakin, son birkaç yıldır yürütme tarafından kuruma atanmış yöneticiler eliyle, bir kamu kuruluşundan çok iktidara ait bir medya kuruluşu görüntüsü vermektedir. Son dönemde Türkiye Cumhuriyeti kurumları geneline yayıldığı gözlenen bu durumun kabul edilmesi mümkün değildir.

Madde-4; Madde ile, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nden birden fazla yeni ruhsat talep edebilmesi ve Genel Müdürlüğün bu talebi yerine getirebilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

Ne gerekçesinden, ne maddeyi komisyon gündemine getiren milletvekillerinden ne de bürokratlardan kanunun esas amacına ilişkin doyurucu nitelikte bilgi alınamamış, ilgili kanunda yakın zamanda yapılan değişikliklerin içinde yer almadığı anlaşılammış, bu nedenle de maddenin aleyhinde oy kullanılmıştır.

Madde-8, Madde-13, ve Madde-18' in yaşanan bir takım aksaklıkların giderilmesi ve uygulamalarda birlik ve bütünlük sağlanmasına yönelik düzenlemeler olduğundan tarafımızca lehte oy kullanılmıştır.

Madde-12; Madde ile, belirlenen zaman aralığında araç sınıfları itibarıyla geçmesi yasak olmasına rağmen 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçen kişilere verilen idari para cezalarının tahsilatından varsa yapılmış itirazlardan ve açılmış davalardan feragat edilmesi kaydıyla vazgeçilmesi öngörülmektedir. Konu daha önce partililerimizce birkaç kez dile getirilmiştir. Yürütmenin birtakım zorlamaları ve hukuk dışı uygulamalarından kaynaklanan bu cezaların kaldırılmasına yönelik değişikliğin lehinde oy kullanılmıştır.

Madde-16; Madde ile, 16 ve daha büyük yaştaki otomobil, panelvan, otobüs, minibüs, kamyon, kamyonet, tır çekicisi cinsi araçların ihraç edilmesi veya hurdaya çıkartılmasında terkin edilebilecek üst sınırının 10.000 Türk Lirasından 15.000 Türk Lirasına yükseltilmesi amaçlanmaktadır. Özellikle son bir yıldır Otomotiv sektöründe yaşanan daralmaya bir anlamda destek mahiyetindeki bu değişiklik tarafımızca da olumlu karşılanmış ve kabul oyu kullanılmıştır.

İsmail Tatlıoğlu

Bursa

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ NEVZAT ŞATIROĞLU
VE ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP
BAŞKANVEKİLİ TOKAT MİLLETVEKİLİ
ÖZLEM ZENGİN İLE 61 MİLLETVEKİLİNİN
TEKLİFİ

**BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE
KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/6/1979 tarihli ve 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Döner sermaye, 3 üncü maddede sayılan iş, hizmet ve faaliyetleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muafır. Bu muafiyetin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.”

MADDE 2- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“İstanbul Galata Üniversitesi

EK MADDE 201- İstanbul’da Bulut Eğitim Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip İstanbul Galata Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağılı olarak;

- a) Dış Hekimliği Fakültesinden,
- b) Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesinden,
- c) Spor Bilimleri Fakültesinden,
- ç) Meslek Yüksekokulundan,
- d) Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden, oluşur.”

MADDE 3- 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa 56 ncı maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Disiplin işlemleri ile disiplin amirleri:

MADDE 56/A- Kurum hizmetlerinin gereğı gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**BAZI KANUNLAR VE 635 SAYILI
KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMEDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 19/6/1979 tarihli ve 2252 sayılı Kültür Bakanlığı Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Döner sermaye, 3 üncü maddede sayılan iş, hizmet ve faaliyetleri dolayısıyla kurumlar vergisinden muafır. Bu muafiyetin, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak vergi kesintilerine şümulü yoktur.”

MADDE 2- 28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“İstanbul Galata Üniversitesi

EK MADDE 201- İstanbul’da Bulut Eğitim Vakfı tarafından 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun vakıf yükseköğretim kurumlarına ilişkin hükümlerine tabi olmak üzere, kamu tüzel kişiliğine sahip İstanbul Galata Üniversitesi adıyla bir vakıf üniversitesi kurulmuştur.

Bu Üniversite, Rektörlüğe bağılı olarak;

- a) Dış Hekimliği Fakültesinden,
- b) Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesinden,
- c) Spor Bilimleri Fakültesinden,
- ç) Meslek Yüksekokulundan,
- d) Lisansüstü Eğitim Enstitüsünden, oluşur.”

MADDE 3- 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununa 56 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin işlemleri ile disiplin amirleri:

MADDE 56/A- Kurum hizmetlerinin gereğı gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yönetmeliklerin öngördüğü ödevleri yurtiçinde veya yurtdışında yerine getirmeyen, mevzuatın gerekli kıldığı hususlara uymayan veya yasakladığı işleri yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personel hakkında durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre bu Kanunda yer alan disiplin cezaları verilir.

Disiplin amirleri, Kurumca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilecek amirlerdir.

Disiplin cezaları:

MADDE 56/B- Kurumda görev yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personele uygulanacak disiplin cezaları ile disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Uyarma: Personele, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazıyla bildirilmesidir. 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan uyarma cezasını gerektiren fiil ve hallerde uyarma cezası verilir.

2) Kınama: Personele, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazıyla bildirilmesidir. Bu ceza 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan kınama cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Özürsüz veya izinsiz olarak yapım ve yayınla ilgili görevine geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek.

b) Arşivlenmesi gerekli materyali, süresi içinde, sayısal arşiv sistemine yüklememek. sayısallaştırılmamış programları ilgili birime teslim etmemek, arşiv içeriğinin korunmasında kusurlu davranmak.

3) Aylıktan kesme: Personelin aylık brüt ücretinden, 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Bu ceza 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Görevinin gereklerini yerine getirmemek suretiyle veya görevli olmamakla birlikte fiil ve halleri ile yayının aksamasına sebep olmak.

yönetmeliklerin öngördüğü ödevleri yurtiçinde veya yurtdışında yerine getirmeyen, mevzuatın gerekli kıldığı hususlara uymayan veya yasakladığı işleri yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personel hakkında durumun niteliğine ve ağırlık derecesine göre bu Kanunda yer alan disiplin cezaları verilir.

Disiplin amirleri, Kurumca çıkarılacak yönetmelikle tespit edilecek amirlerdir.”

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

b) Kuruma ait yayın içeriği barındıran bant, film, plak, CD, DVD, taşınabilir bellek gibi gereçler ile yayın malzemesi olarak kullanılacak program ve haber metinlerinin kaybına yol açmak.

c) Denetimden geçen metne aykırı program hazırlamak veya denetim sonucunda düzeltilmesi bildirilen hususları düzeltilmeden programı yayınlamak yahut yayınlanmasına sebep olmak.

d) Program, haber ve haber programının denetimi yapılmadan yayınlamak yahut bunların yayınlanmasına sebep olmak.

e) Bu Kanun ile 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca saklanması zorunlu olan görsel, işitsel içerik ve benzerlerini saklanma süresinin bitiminden önce silmek, sildirmek veya yok etmek.

4) Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre personelin bulunduğu kademede ilerlemesinin 1-3 yıl durdurulmasıdır. Bu ceza 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Görevinin gereklerini yerine getirmemek suretiyle veya görevli olmamakla birlikte fiil ve halleri ile yayının durmasına veya yapılamamasına sebep olmak.

b) Program, haber ve haber programının denetimini mevzuatına uygun yapmayarak genel yayın esasları veya yayın hizmeti ilkelerine aykırı olarak yayınlanmasına sebep olmak.

c) Kurum denetim kademelerince yayınlanmamasına karar verilen veya yargı mercileri ya da idari organlar tarafından yayını yasaklanmış yahut eser veya hak sahibinin izin vermediği içeriği yayınlamak, yayınına izin vermek veya sebep olmak.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

d) Ender bulunan veya kopyası olmayan yayın arşiv materyalinin kullanılmaz hale gelmesine veya kaybına yol açmak.

e) Kurumca belirlenen başka iş ve hizmet yasağına aykırı davranışta bulunmak.

Buldukları derecelerin son kademesinde olanlardan, öğrenim durumları itibarıyla derece yükselmesi yapamayan personel ile kadro karşılığı sözleşmeli personelin yukarıda belirtilen fiil ve hâllerinin vukuunda brüt aylık veya sözleşme ücretinin $\frac{1}{4}$ - $\frac{1}{2}$ 'si kesilir.

5) İşten çıkarma: Personelin, Kurumda herhangi bir statüde veya başka kamu kurum ve kuruluşlarında memur olarak bir daha çalıştırılmamak üzere Kurumla ilişkisinin kesilmesidir. Bu ceza 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Hizmeti aksatmak veya durdurmak amacıyla görevinin gereklerini kasten yerine getirmeyerek veya aynı amaçla fiil ve hallerde bulunmak suretiyle yayının aksamasına, durmasına veya yapılamamasına sebep olmak.

b) Genel yayın esasları veya yayın hizmeti ilkelerine kasten aykırı yayın yapmak veya yapılmasına sebep olmak.

c) Kurumun yayın mecralarından yararlanarak, Devletin iç veya dış güvenliği ile kamu düzenini bozacak nitelikte yayın yapmak veya yapılmasına sebep olmak.

Disiplin işlemlerinin uygulanma esasları:

MADDE 56/C- Memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personel hakkındaki disiplin işlemlerinde bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Kanunun "Disiplin" başlıklı Yedinci Bölümünde yer alan hükümler uygulanır. Bu bölümde yer alan "Devlet Memurluğundan Çıkarma" cezasına ilişkin düzenlemeler "İşten Çıkarma" cezası hakkında uygulanır. Bununla birlikte;

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Memurlar ve kadro karşılığı sözleşmeli personelin disiplin işleriyle ilgili olarak, Kurumda Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu kurulur. Bu kurulların kuruluş, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi personel hakkında karar verebilecekleri ve bunların yetki ve sorumlulukları Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası Disiplin Kurulunun kararı alındıktan sonra Genel Müdür tarafından; işten çıkarma cezası Genel Müdürün bu yöndeki isteği üzerine Yüksek Disiplin Kurulunca verilir. Disiplin kurullarınca ret kararı verilmesi halinde, Genel Müdür on beş gün içinde başka bir disiplin cezası verebilir.

c) Personele, aynı olaydaki birden fazla fiili için çeşitli disiplin cezalarının uygulanması gerektiği hallerde, fiiline uyan cezalardan en ağırı verilir.

d) Kendilerine disiplin cezası olarak aylıktan kesme cezası verilenler beş yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilenler on yıl boyunca Kurum içinde müdür ve emsali ek göstergedeki yönetici kadroları ile daha yüksek ek göstergeli yönetici kadrolarına atanamazlar.

e) Bu Kanun ile 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Görevden uzaklaştırma:

MADDE 56/D - Görevden uzaklaştırma, Kurum hizmetlerinin gerektirdiği hallerde görevleri başında kalmalarında sakınca görülen personel hakkında uygulanan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırmaya, Genel Müdür ile Kurum müfettişleri yetkilidir. Görevden uzaklaştırmaya ilişkin işlemler 657 sayılı Kanunun "Görevden Uzaklaştırma" başlıklı Sekizinci Bölümü altında yer alan hükümlere göre yapılır."

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 4- 2954 sayılı Kanuna 56 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin cezaları:

MADDE 56/B- Kurumda görev yapan memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personele uygulanacak disiplin cezaları ile disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

1) Uyarma: Personele, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazıyla bildirilmesidir. Bu ceza, 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan uyarma cezasını gerektiren fiil ve hallerde verilir.

2) Kınama: Personele, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazıyla bildirilmesidir. Bu ceza, 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan kınama cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Özürsüz veya izinsiz olarak yapım ve yayınlı ilgili görevine geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek.

b) Arşivlenmesi gereken materyali, süresi içinde sayısal arşiv sistemine yüklememek, sayısallaştırılmamış programları ilgili birime teslim etmemek, arşiv içeriğinin korunmasında kusurlu davranmak.

3) Aylıktan kesme: Personelin brüt aylığı veya sözleşme ücretinden, 1/30-1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Bu ceza, 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Görevinin gereklerini yerine getirmemek suretiyle veya görevli olmamakla birlikte fiil ve halleri ile yayının aksamasına sebep olmak.

b) Kuruma ait yayın içeriği barındıran bant, film, plak, CD, DVD, taşınabilir bellek gibi gereçler ile yayın malzemesi olarak kullanılacak program ve haber metinlerinin kaybına yol açmak.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

c) Denetimden geçen metne aykırı program hazırlamak veya denetim sonucunda düzeltilmesi bildirilen hususları düzeltmeden programı yayınlamak yahut yayınlanmasına sebep olmak.

d) Program, haber ve haber programını denetimi yapılmadan yayınlamak yahut bunların yayınlanmasına sebep olmak.

e) Bu Kanun ile 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun uyarınca saklanması zorunlu olan görsel, işitsel içerik ve benzerlerini saklanma süresinin bitiminden önce silmek, sildirmek veya yok etmek.

4) Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre personelin bulunduğu kademede ilerlemesinin 1-3 yıl durdurulmasıdır. Bu ceza, 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Görevinin gereklerini yerine getirmemek suretiyle veya görevli olmamakla birlikte fiil ve halleri ile yayının durmasına veya yapılamamasına sebep olmak.

b) Program, haber ve haber programının denetimini mevzuatına uygun yapmayarak genel yayın esasları veya yayın hizmeti ilkelerine aykırı olarak yayınlanmasına sebep olmak.

c) Kurum denetim kademelerince yayınlanmamasına karar verilen veya yargı mercileri ya da idari organlar tarafından yayını yasaklanmış yahut eser veya hak sahibinin izin vermediği içeriği yayınlamak, yayınına izin vermek veya sebep olmak.

d) Ender bulunan veya kopyası olmayan yayın arşiv materyalinin kullanılamaz hale gelmesine veya kaybına yol açmak.

e) Kurumca belirlenen başka iş ve hizmet yasağına aykırı davranışta bulunmak.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Buldukları derecelerin son kademesinde olanlardan, öğrenim durumları itibarıyla derece yükselmesi yapamayan personel ile kadro karşılığı sözleşmeli personelin yukarıda belirtilen fiil ve hallerinin vukuunda brüt aylığı veya sözleşme ücretinin 1/4 – 1/2’si kesilir.

5) İşten çıkarma: Personelin, Kurumda herhangi bir statüde veya başka kamu kurum ve kuruluşlarında memur olarak bir daha çalıştırılmamak üzere Kurumla ilişkisinin kesilmesidir. Bu ceza, 657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinde yer alan Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller ile aşağıda sayılan fiil ve hallerde verilir:

a) Hizmeti aksatmak veya durdurmak amacıyla görevinin gereklerini kasten yerine getirmeyerek veya aynı amaçla fiil ve hallerde bulunmak suretiyle yayının aksamasına, durmasına veya yapılamamasına sebep olmak.

b) Genel yayın esasları veya yayın hizmeti ilkelerine kasten aykırı yayın yapmak veya yapılmasına sebep olmak.

c) Kurumun yayın mecralarından yararlanarak, Devletin iç veya dış güvenliği ile kamu düzenini bozacak nitelikte yayın yapmak veya yapılmasına sebep olmak.”

MADDE 5- 2954 sayılı Kanuna 56 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Disiplin işlemlerinin uygulanma esasları:

MADDE 56/C- Memur ve kadro karşılığı sözleşmeli personel hakkındaki disiplin işlemlerinde bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 657 sayılı Kanunun Dördüncü Kısımının “Disiplin” başlıklı Yedinci Bölümünde yer alan hükümler uygulanır. Bu bölümde yer alan “Devlet memurluğundan çıkarma” cezasına ilişkin düzenlemeler “İşten çıkarma” cezası hakkında uygulanır. Bununla birlikte;

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

a) Memurlar ve kadro karşılığı sözleşmeli personelin disiplin işleriyle ilgili olarak, Kurumda Disiplin Kurulu ve Yüksek Disiplin Kurulu kurulur. Bu kurulların kuruluşu, üyelerinin görev süresi, görüşme ve karar usulü, hangi personel hakkında karar verebilecekleri ve bunların yetki ve sorumlulukları Kurumca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

b) Uyarma, kınama ve aylıktan kesme cezaları disiplin amirleri tarafından; kademe ilerlemesinin durdurulması cezası Disiplin Kurulunun kararı alındıktan sonra Genel Müdür tarafından; işten çıkarma cezası Genel Müdürün bu yöndeki isteği üzerine Yüksek Disiplin Kurulunca verilir. Disiplin kurullarınca ret kararı verilmesi halinde, Genel Müdür on beş gün içinde başka bir disiplin cezası verebilir.

c) Personele, aynı olaydaki birden fazla fiili için çeşitli disiplin cezalarının uygulanması gerektiği hallerde, fiiline uyan cezalardan en ağırını verilir.

d) Kendilerine disiplin cezası olarak aylıktan kesme cezası verilenler beş yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması cezası verilenler on yıl boyunca Kurum içinde müdür ve emsali ek göstergedeki yönetici kadroları ile daha yüksek ek göstergeli yönetici kadrolarına atanamazlar.

e) Bu Kanun ile 657 sayılı Kanununun 125 inci maddesinde sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerde nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.”

MADDE 6- 2954 sayılı Kanuna 56 ncı maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Görevden uzaklaştırma:

MADDE 56/D - Görevden uzaklaştırma, Kurum hizmetlerinin gerektirdiği hallerde görevleri başında kalmalarında sakınca görülen personel hakkında uygulanan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırmaya, Genel Müdür ile Kurum müfettişleri yetkilidir. Görevden uzaklaştırmaya ilişkin işlemler 657 sayılı Kanunun Dördüncü Kısımının “Görevden Uzaklaştırma” başlıklı Sekizinci Bölümünde yer alan hükümlere göre yapılır.”

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 4- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 47 nci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Genel Müdürlükten birden fazla yeni ruhsat talep edebilir. Genel Müdürlük tarafından Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü adına yeni ruhsatlar düzenlenebilir.”

MADDE 5- 3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 29- Bu Kanun kapsamında;

a) Yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yer altındaki maden işlerine ilişkin 11/9/2014 tarihi itibarıyla, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmeler ile bu Kanun kapsamındaki rödovans sözleşmesi ile çalışan rödovansçılara,

b) Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yeraltı maden işletmeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin 11/9/2014 tarihinden önce sözleşmeye bağlanarak işlettirdikleri yeraltı maden işletmelerinde çalışan rödovansçılara,

4857 sayılı Kanunun 41 inci, 53 üncü ve 63 üncü maddelerinde 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Destek tutarları belirlenirken kömür fiyatlarının değişimi de dikkate alınabilir. Bu destekler Genel Müdürlük bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esasların uygulanma süresi Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 7- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 47 nci maddesinin beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, uhdesindeki ruhsatları bölerek aynı alan için Genel Müdürlükten birden fazla yeni ruhsat talep edebilir. Genel Müdürlük tarafından Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü adına yeni ruhsatlar düzenlenebilir.”

MADDE 8- 3213 sayılı Kanunun geçici 29 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 29- Bu Kanun kapsamında;

a) Yer altındaki maden işlerinde faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşlarının yer altındaki maden işlerine ilişkin 11/9/2014 tarihi itibarıyla, 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu kapsamında devam eden sözleşmeler ile bu Kanun kapsamındaki rödovans sözleşmesi ile çalışan rödovansçılara,

b) Kanunun 2 nci maddesinde sayılan IV. Grup madenlerden “Linyit” ve “Taşkömürü” çıkaran özel hukuk gerçek ve tüzel kişilerinin ruhsat sahibi olarak işlettikleri yer altı maden işletmeleri ile kamu kurum ve kuruluşlarının iştiraklerinin 11/9/2014 tarihinden önce sözleşmeye bağlanarak işlettirdikleri yer altı maden işletmelerinde çalışan rödovansçılara,

4857 sayılı Kanunun 41 inci, 53 üncü ve 63 üncü maddelerinde 10/9/2014 tarihli ve 6552 sayılı Kanunla yapılan değişiklikler ile bu Kanunun ek 9 uncu maddesiyle oluşan maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin destek verilebilir. Destek tutarları belirlenirken kömür fiyatlarının değişimi de dikkate alınabilir. Bu destekler Genel Müdürlük bütçesine konulan ödeneklerden karşılanır. Maliyet artışlarının karşılanmasına ilişkin usul ve esaslar ile bu usul ve esasların uygulanma süresi Cumhurbaşkanınca belirlenir.”

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

MADDE 6- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 14/2/2019 tarihli ve 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Devlet hakkı oranlarına ilişkin olarak bu Kanunda yapılan değişiklikler 2018 yılı Devlet hakkı beyan, tahakkuk ve tahsilatlarında uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 44- 28/2/2019 tarihinden önce Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan kaynak veya rezerv raporları ile bildirilen madenler için bu maddenin yayımından itibaren 6 ay içerisinde Genel Müdürlüğe başvurulması halinde, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne buluculuk hakkı verilir.”

MADDE 7- 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “acil” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 8- 9/5/1990 tarihli ve 3644 sayılı 130 İlçe Kurulması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin altmış altıncı fıkrası ile Kanuna ekli (66) sayılı listede yer alan “Bahşili” ibareleri “Bahşılı” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 43- 14/2/2019 tarihli ve 7164 sayılı Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Devlet hakkı oranlarına ilişkin olarak bu Kanunda yapılan değişiklikler 2018 yılı Devlet hakkı beyan, tahakkuk ve tahsilatlarında uygulanmaz.”

MADDE 10- 3213 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 44- 28/2/2019 tarihinden önce Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan kaynak veya rezerv raporları olan madenler için bu maddenin yayımından itibaren altı ay içerisinde Genel Müdürlüğe başvurulması halinde, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğüne buluculuk hakkı verilir.”

MADDE 11- 7/11/1985 tarihli ve 3238 sayılı Savunma Sanayii ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “acil” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 12- 9/5/1990 tarihli ve 3644 sayılı 130 İlçe Kurulması Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin altmış altıncı fıkrası ile Kanuna ekli (66) sayılı listede yer alan “Bahşili” ibareleri “Bahşılı” şeklinde değiştirilmiştir.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 9- 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine “çay ve çay ürünleri için Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğünden,” ibaresinden sonra gelmek üzere “tarımsal üretime yönelik ihtiyaç duyulan mallar ile tarımsal üretimle elde edilen ürünler için 24/4/1969 tarihli ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu, 18/4/1972 tarihli ve 1581 sayılı Tarım Kredi Kooperatifleri ve Birlikleri Kanunu ve 1/6/2000 tarihli ve 4572 sayılı Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanuna göre kurulan kooperatif ve birlikler ile üretici örgütlerinden,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 10- 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (34) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 11- 5686 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yatırım çakışması

EK MADDE 1- (1) Jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, maden, petrol, doğalgaz, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan ya da gerçek veya tüzel kişilere ait diğer yatırımların birbirlerini engellemesi, jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri ve yatırımla ilgili karar, kamu yararı açısından yatırımların önceliği ve önemini tespit etmek üzere, ilgili Bakanlığın uygun görüşü alınarak Bakanlık tarafından verilir. Bakanlık tarafından alınan bu kararlar, kamu yararı kararı yerine geçer. Jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetinin yapılamaz hale

MADDE 13- 3/6/2007 tarihli ve 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (34) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 14- 5686 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yatırım çakışması

EK MADDE 1- (1) Jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri ile Devlet ve il yolları, otoyollar, demir yolları, havaalanı, liman, baraj, enerji tesisleri, maden, petrol, doğalgaz, su isale hatları gibi kamu yararı niteliği taşıyan ya da gerçek veya tüzel kişilere ait diğer yatırımların birbirlerini engellemesi, jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetlerinin yapılamaz hale gelmesi, yatırım için başka alternatif alanların bulunamaması durumunda, jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri ve yatırımla ilgili karar, kamu yararı açısından yatırımların önceliği ve önemini tespit etmek üzere, ilgili Bakanlığın uygun görüşü alınarak Bakanlık tarafından verilir. Bakanlık tarafından alınan bu kararlar, kamu yararı kararı yerine geçer. Jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetinin yapılamaz hale

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

geldiği alanın ruhsattan taksir edilmesine veya ruhsatın iptal edilmesine Bakanlık tarafından karar verilir.

(2) Bakanlık veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli görülmesi hâlinde hazırlatılan rapor, danışmanlık ücretleri, yapılacak tetkik ve incelemeler için gerekli yolluk, gündelik ve benzeri tüm harcamalar yatırımcı tarafından karşılanır. Ayrıca Bakanlık veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kararı ile faaliyeti kısıtlanan jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri yapanın veya yatırım sahibinin yatırım giderleri, lehine karar verilen tarafta tazmin edilir. Yatırım çakışması işlemleri nedeniyle Bakanlıkça veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce herhangi bir sebeple ödenmek zorunda kalınan tutar, lehine karar verilen tarafa rücu edilir.

(3) Turizm Merkezi veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi dâhilinde kalan yerlerde Bakanlık tarafından alınacak olan kamu yararı kararı gereği enerji üretimine öncelik tanınması hâlinde, ilgili Turizm Merkezi veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi veya bu alanlar için hazırlanmış onaylı imar planları yeniden düzenlenir.”

MADDE 12- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- 1/1/2019 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, araç sınıfları itibarıyla kullanılması yasak olan 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçilmesi nedeniyle 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmez, verilmiş olanlar tebliğ edilmez, tebliğ edilmişlerin tahsilatından vazgeçilir, varsa yapılmış itirazlar veya açılmış davalar hakkında resen karar verilmesine yer olmadığına karar verilir,

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

geldiği alanın ruhsattan taksir edilmesine veya ruhsatın iptal edilmesine Bakanlık tarafından karar verilir.

(2) Bakanlık veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli görülmesi halinde hazırlatılan rapor, danışmanlık ücretleri, yapılacak tetkik ve incelemeler için gerekli yolluk, gündelik ve benzeri tüm harcamalar yatırımcı tarafından karşılanır. Ayrıca Bakanlık veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü kararı ile faaliyeti kısıtlanan jeotermal kaynak ve doğal minarelli su arama ve işletme faaliyetleri yapanın veya yatırım sahibinin yatırım giderleri, lehine karar verilen tarafta tazmin edilir. Yatırım çakışması işlemleri nedeniyle Bakanlıkça veya Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğünce herhangi bir sebeple ödenmek zorunda kalınan tutar, lehine karar verilen tarafa rücu edilir.

(3) Turizm Merkezi veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi dâhilinde kalan yerlerde Bakanlık tarafından alınacak olan kamu yararı kararı gereği enerji üretimine öncelik tanınması halinde, ilgili Turizm Merkezi veya Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgesi veya bu alanlar için hazırlanmış onaylı imar planları yeniden düzenlenir.”

MADDE 15- 25/6/2010 tarihli ve 6001 sayılı Karayolları Genel Müdürlüğünün Hizmetleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- 1/1/2019 tarihinden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, araç sınıfları itibarıyla kullanılması yasak olan 15 Temmuz Şehitler Köprüsünden geçilmesi nedeniyle 30 uncu maddenin ikinci fıkrası uyarınca idari para cezası verilmez, verilmiş olanlar tebliğ edilmez, tebliğ edilmişlerin tahsilatından vazgeçilir, varsa yapılmış itirazlar veya açılmış davalar hakkında resen karar verilmesine yer olmadığına karar verilir,

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

yargılama ve takip giderleri taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmedilmez. Söz konusu cezalar kapsamında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tahsilatlar maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar başvurulması hâlinde maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar red ve iade edilir.”

MADDE 13- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Diplomatik kariyer memuriyetine geçiş

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Avrupa Birliği Başkanlığı Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcıları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yazılı olarak talep etmeleri halinde, bir kereye mahsus olmak üzere düzenlenecek meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğu geçiş sınavlarından yalnız birine, yaş sınırı hariç olmak üzere, bu Kanunda kayıtlı şartlar uyarınca girebilir.

(2) Sınav, bu maddenin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde bu Kanun ve Dışişleri Bakanlığı Sınav Yönetmeliği çerçevesinde Bakanlık tarafından yapılır.

(3) Geçiş sınavında başarılı olanlar, kıdemlerine denk düşecek şekilde, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde düzenlenen meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının unvanlarına ilişkin 3 ve 4 sayılı listelerde yer alan 6 ncı veya 5 inci unvan grubuna atanır. Bu şekilde atananlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut statüsünde 9 yıldan az kıdemi bulunanlar atama işlemi sonrasında toplamda dokuz yılı doldurduktan sonra başkatiplik sınavına girme hakkı kazanır; 9 yıl ve daha fazla kıdemi bulunanlar ise

yargılama ve takip giderleri taraflar üzerinde bırakılır ve vekâlet ücretine hükmedilmez. Söz konusu cezalar kapsamında bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan tahsilatlar maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ikinci ayın sonuna kadar başvurulması halinde maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar red ve iade edilir.”

MADDE 16- 7/7/2010 tarihli ve 6004 sayılı Dışişleri Bakanlığı Personeline İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Diplomatik kariyer memuriyetine geçiş

GEÇİCİ MADDE 7- (1) Avrupa Birliği Başkanlığı Avrupa Birliği İşleri uzman ve uzman yardımcıları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde yazılı olarak talep etmeleri halinde, bir kereye mahsus olmak üzere düzenlenecek meslek memurluğu ya da konsolosluk ve ihtisas memurluğu geçiş sınavlarından yalnız birine, yaş sınırı hariç olmak üzere, bu Kanunda kayıtlı şartlar uyarınca girebilir.

(2) Sınav, bu maddenin yürürlüğe girmesinden itibaren bir yıl içerisinde bu Kanun ve Dışişleri Bakanlığı Sınav Yönetmeliği çerçevesinde Bakanlık tarafından yapılır.

(3) Geçiş sınavında başarılı olanlar, kıdemlerine denk düşecek şekilde, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde düzenlenen meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının unvanlarına ilişkin 3 ve 4 sayılı listelerde yer alan 5 inci veya 6 ncı unvan grubuna atanır. Bu şekilde atananlardan, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut statüsünde dokuz yıldan az kıdemi bulunanlar atama işlemi sonrasında toplamda dokuz yılı doldurduktan sonra başkatiplik sınavına girme hakkı kazanır; dokuz yıl ve daha fazla kıdemi bulunanlar ise

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

meslek memurları ya da konsolosluk ve ihtisas memurları için düzenlenecek ilk başkatiplik sınavına girerler. Bu sınavda başarılı olanlar, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde düzenlenen meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının unvanlarına ilişkin 3 ve 4 sayılı listelerde yer alan ve kıdemlerine denk düşen unvan grubuna atanırlar.”

MADDE 14- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Mülga 2822 sayılı Kanunun 12 ncı maddesine göre Bakanlıkça yayımlanan 2009 Temmuz istatistiğinde kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunu üyesi bulduran işçi sendikaları ile 2009 Temmuz istatistiği sonrasında 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş işçi sendikalarının bu fıkrayı değiştiren maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapacakları yetki tespit başvuruları 41 inci maddede yer alan işyeri veya işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılır.”

MADDE 15- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “1/7/2019” ibaresi “1/7/2021” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 16- 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “10.000 Türk lirasını” ibaresi “15.000 Türk lirasını” şeklinde değiştirilmiştir.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

meslek memurları ya da konsolosluk ve ihtisas memurları için düzenlenecek ilk başkatiplik sınavına girerler. Bu sınavda başarılı olanlar, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde düzenlenen meslek memurları ile konsolosluk ve ihtisas memurlarının unvanlarına ilişkin 3 ve 4 sayılı listelerde yer alan ve kıdemlerine denk düşen unvan grubuna atanırlar.”

MADDE 17- 18/10/2012 tarihli ve 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun geçici 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Mülga 2822 sayılı Kanunun 12 ncı maddesine göre Bakanlıkça yayımlanan 2009 Temmuz istatistiğinde kurulu bulunduğu işkolunda çalışan işçilerin en az yüzde onunu üyesi bulduran işçi sendikaları ile 2009 Temmuz istatistiği sonrasında 15/9/2012 tarihine kadar kurulmuş işçi sendikalarının bu fıkrayı değiştiren maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde yapacakları yetki tespit başvuruları 41 inci maddede yer alan işyeri veya işletme çoğunluğu şartlarına göre sonuçlandırılır.”

MADDE 18- 28/11/2017 tarihli ve 7061 sayılı Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 123 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan “1/7/2019” ibaresi “1/7/2020” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 19- 21/3/2018 tarihli ve 7103 sayılı Vergi Kanunları ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun geçici 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “10.000 Türk lirasını” ibaresi “15.000 Türk lirasını” şeklinde değiştirilmiştir.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 17- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 36- 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin “Ortak Hükümler” bölümünün (A) fıkrasının (11) numaralı bendinde belirtilen kadrolarda bulunanlar ile mesleğe alınmaları, yetiştirilmeleri ve yeterlikleri aynı veya benzer nitelik arz eden kadro veya pozisyonlarda bulunanlardan, Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle yetki verilen kamu kurum ve kuruluşlarınca uygun görülenler, anılan kurum veya kuruluşların kadro veya pozisyonlarına ikinci fıkradaki şartlarda atanabilir.

Bu madde kapsamında:

a) Atanacak personelin seçileceği kadro veya pozisyonlar, atama yapılacak kadro veya pozisyonlar ile gerekmesi halinde atanmaya ilişkin hizmet süresi, sınav, yabancı dil bilgisi gibi ilave şartlar yetkilendirmeye ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle belirlenir.

b) Merkez teşkilatı kadro veya pozisyonlarında bulunanlar, merkez teşkilatına ait kadro veya pozisyonlara; taşra teşkilatı kadro veya pozisyonlarında bulunanlar, taşra teşkilatına ait kadro veya pozisyonlara atanır.

c) 657 sayılı Kanunun ek 41 inci veya ek 44 üncü maddeleri ya da 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin ek 23 üncü, ek 24 üncü veya ek 32 nci maddeleri kapsamındaki kadro veya pozisyonlara atama yapılır.

ç) Yapılacak atamalarda kurum içinden atanacaklar hariç olmak üzere, kurumlarının muvafakatinin alınması şarttır.

d) Atamalara ilişkin işlemler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde sonuçlandırılır.

Bu maddeye göre atananların mevcut kadro veya pozisyonlarında geçirdikleri süreler, atanacakları kadro veya pozisyonlarda geçirilmiş sayılır.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Bu madde kapsamında atanarlardan mali hakları hususunda 375 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin geçici 12 nci maddesi veya ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanarl hakkında anılan düzenlemelerin uygulanmasına devam edilir.

2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı Kanun Hükümünde Kararnamenin geçici 1 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasına göre kurum değıştirenler bu madde kapsamında atanamaz.

Bu madde kapsamında atanarlardan yardımcılık veya adaylık ya da stajyerlik döneminde bulunanların tez ve yeterli süreçleri atandıkları kadro veya pozisyonun tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre sonuçlandırılır. Bunlardan talepte bulunanlara bir yıla kadar ilave süre verilebilir.

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulan veya yeniden yapılandırılan kurumlar, ilgili Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde yetki verilmesi halinde, bu maddedeki usul, esas ve şartlarla atama yapabilir. Ancak bu fıkra kapsamındaki atamalara ilişkin işlemler yetkilendirmeye ilişkin Cumhurbaşkanlığı kararnamesinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içerisinde sonuçlandırılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin hususlarda ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye ve uygulamayı yönlendirmeye Cumhurbaşkanlığı yetkilidir.”

MADDE 18- 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Yükseköğretim Kurumlarının Araştırma ve Geliştirme Projelerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin adı “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimçilik Faaliyetlerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname” şeklinde ve 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değıştirilmiştir.

MADDE 20- 3/6/2011 tarihli ve 635 sayılı Yükseköğretim Kurumlarının Araştırma ve Geliştirme Projelerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükümünde Kararnamenin adı “Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının Araştırma, Geliştirme, Yenilikçilik ve Girişimçilik Faaliyetlerinin Karşılanması Hakkında Kanun Hükümünde Kararname” şeklinde ve 8 inci maddesi aşağıdaki şekilde değıştirilmiştir.

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

“MADDE 8- (1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sanayi alanındaki araştırma, geliştirme, yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetleri ile teknolojik gelişmeleri takip etmek, desteklemek ve teşvik etmek amacıyla sanayi kuruluşları, üniversiteler, araştırma merkezleri ve enstitüler ile işbirliği yaparak bu kurumların teknolojik araştırma ve geliştirmeye aktif katılımını sağlamak amacıyla hazırlanan programlara, projelere veya komite/komisyon/ çalışma gruplarına ilişkin hizmetlerde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre öğretim elemanları ve diğer kamu görevlileri ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişiler görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenler için yapılacak harcamalar Bakanlık bütçesinden gerçekleştirilir. Bu kapsamda görevlendirilen öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde öngörülen aylık tutarın beş katını aşmamak kaydıyla diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın her yıl Bakanlıkça belirlenecek tutar üzerinden doğrudan görevlendirilen kişiye ödeme yapılır ve bu ödemeden yararlananlara ayrıca 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre harcırah ödenmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla yükseköğretim kurumlarına araştırma ve geliştirme projeleri karşılığı aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin proje adına açılacak özel hesaplarda izlenir. Yükseköğretim kurumları ve vakıf üniversitelerine aktarılan tutarların harcanmasına ve muhasebeleştirilmesine ilişkin hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

“MADDE 8- (1) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sanayi alanındaki araştırma, geliştirme, yenilikçilik ve girişimcilik faaliyetleri ile teknolojik gelişmeleri takip etmek, desteklemek ve teşvik etmek amacıyla sanayi kuruluşları, üniversiteler, araştırma merkezleri ve enstitüler ile işbirliği yaparak bu kurumların teknolojik araştırma ve geliştirmeye aktif katılımını sağlamak amacıyla hazırlanan programlara, projelere veya komite/komisyon/ çalışma gruplarına ilişkin hizmetlerde 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 38 inci maddesine göre öğretim elemanları ve diğer kamu görevlileri ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişiler görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenler için yapılacak harcamalar Bakanlık bütçesinden gerçekleştirilir. Bu kapsamda görevlendirilen öğretim elemanları ile kamu görevlisi olmayan alanında uzman diğer kişilere 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesinde öngörülen aylık tutarın beş katını aşmamak kaydıyla diğer kanunlardaki düzenleme ve kısıtlamalara tabi olmaksızın her yıl Bakanlıkça belirlenecek tutar üzerinden doğrudan görevlendirilen kişiye ödeme yapılır ve bu ödemeden yararlananlara ayrıca 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre harcırah ödenmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen amaçlarla yükseköğretim kurumlarına araştırma ve geliştirme projeleri karşılığı aktarılan hibe niteliğindeki tutarlar, ilgili idarelerin bütçelerine gelir kaydedilmeksizin proje adına açılacak özel hesaplarda izlenir. Yükseköğretim kurumları ve vakıf üniversitelerine aktarılan tutarların harcanmasına ve muhasebeleştirilmesine ilişkin hususlar Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınmak suretiyle Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı

(İstanbul Milletvekili Nevzat Şatıroğlu ve Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Tokat Milletvekili Özlem Zengin ile 61 Milletvekilinin Teklifi)

kapsamında denetlenir. Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında görev yapan öğretim elemanlarına 15.000 gösterge rakamının, yükseköğretim kurumlarının teknik hizmetler sınıfında görev yapan personele ise 8.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden aylık ödeme yapılabilir. Memur ve diğer kamu görevlisi olmamak kaydıyla projede görev yapan diğer proje personeline proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden aylık ücret ödenir.

(3) Bu Kanun ile 2547 sayılı Kanuna göre görevlendirileceklerin asli görevlerine ait aylık, ücret, ödenek, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali ve sosyal hakları ödenmeye devam edilir. Bu madde kapsamında görevlendirilen öğretim elemanları, 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen ödemelerden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır.”

MADDE 19- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu kapsamında denetlenir. Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla proje kapsamında görev yapan öğretim elemanlarına 15.000 gösterge rakamının, yükseköğretim kurumlarının teknik hizmetler sınıfında görev yapan personele ise 8.000 gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden aylık ödeme yapılabilir. Memur ve diğer kamu görevlisi olmamak kaydıyla projede görev yapan diğer proje personeline proje sözleşmesinde belirlenen tutarlar üzerinden aylık ücret ödenir.

(3) Bu Kanun Hükümünde Kararname ile 2547 sayılı Kanuna göre görevlendirileceklerin asli görevlerine ait aylık, ücret, ödenek, her türlü zam ve tazminatları ile diğer mali ve sosyal hakları ödenmeye devam edilir. Bu madde kapsamında görevlendirilen öğretim elemanları, 2547 sayılı Kanununun 58 inci maddesinde öngörülen ödemelerden aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanır.”

MADDE 21- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 22- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

